Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!
Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

65 (7391)
АЎТОРАК
10
красавіка 1945 г.
Цана 20 кап.

Войскі 3-га Беларускага фронта завяршылі разгром Кенігсбергскай групы нямецкіх войск і штурмам авалодалі крэпасцю і галоўным горадам Усходняй Прусіі—Кенігсберг.

За дзень баёў войскі фронта ўзялі ў палон больш 27.000 нямецкіх салдат і афіцэраў. Захоплены багатыя трафеі.

Слава нашай геraічнай Чырвонай Арміі!

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Камандуючаму войскамі 3-га Беларускага фронта
Маршалу Совецкага Саюза ВАСІЛЕЎСКАМУ
Начальніку штаба фронта Генерал-палкоўніку ПАКРОЎСКАМУ

Войскі 3-га БЕЛАРУСКАГА фронта, пасля ўпорных вулічных баёў, завяршылі разгром Кенігсбергскай групы нямецкіх войск і сёння, 9 красавіка, штурмам авалодалі крэпасцю і галоўным горадам Усходняй Прусіі — Кенігсберг — стратэгічна важным вузлом абароны немцаў на Балтыйскім моры.

За дзень баёў да 20 гадзін войскі фронта ўзялі ў палон звыш 27.000 нямецкіх салдат і афіцэраў, а таксама захапілі вялікую колькасць узбраення і рознай ваеннай маёмасці.

Рэшткі кенігсбергскага гарнізона на чале з камендантам крэпасці генералам ад інфантэрыі ЛЯШ і яго штабам сёння, у 21 гадзіну 30 мінут, спынілі супраціўленне і склалі зброю.

У баях за авалоданне горадам і крэпасцю КЕНІГСБЕРГ вызначыліся войскі генерала арміі БАГРАМЯНА, генерал-палкоўніка КУРАСАВА, генерал-палкоўніка ГАЛІЦКАГА, генерал-лейтэнанта БЕЛАБАРОДАВА, генерал-лейтэнанта ОЗЕРАВА, генерал-лейтэнанта ЛЮДНІКАВА, генерал-лейтэнанта СЕМЁНАВА, генерал-маёра МАСЛЕНІКАВА, генерал-маёра ГАРНІЧА, генерал-маёра СІМІНОЎСКАГА, генерал-лейтэнанта ЗАВАДОЎСКАГА, генерал-маёра ГУР'ЕВА, генерал-лейтэнанта КАШЭВОГА, генерал-лейтэнанта ЛАПАЦІНА, генерал-лейтэнанта КСЕНАФОНТАВА, генерал-маёра СЕДУЛІНА, генерал-лейтэнанта ЗАХАРАВА, генерал-лейтэнанта ІВАНОВА, генерал-маёра МУЛЬТАН, генерал-маёра ОЛЕШЭВА, генерал-маёра ІВАНОВА, генерал-маёра ПАПОВА, палкоўніка ТОЎСЦІКАВА, генерал-маёра ПЕТЭРСА, генерал-маёра ЦЫГАНАВА, генерал-маёра ПРОНІНА, генерал-маёра КАРЫЖСКАГА, генерал-маёра ЧЭРНОВА, генерал-маёра БУРМАКОВА, генерал-маёра МАСЛАВА, генерал-маёра ШЧЭРБІНА, палкоўніка КРАСНОВА, генерал-маёра ТЫМЧЫКА, палкоўніка ДАМРАЧЭВА, палкоўніка ЧЭРЭПАНАВА, генерал-маёра ПУШКЕВІЧА, палкоўніка САФРОНАВА, палкоўніка КРАСНОЎСКАГА, палкоўніка ДУЛАВА, генерал-маёра БЕЛАНОГАВА, генерал-маёра КРОНІКА, генерал-маёра ДАЛМАТАВА, палкоўніка ПЕРЭВОЗНІКАВА, генерал-маёра ЦВЕТКОВА, генерал-маёра МАЛЬКОВА, генерал-маёра ХВАСТОВА, палкоўніка СМІРНОВА, палкоўніка ТАРАСАВА, палкоўніка КАЗАКА; артылерысты генерал-палкоўніка артылерыі БАРСУКОВА, генерал-палкоўніка артылерыі ХЛЕБНІКАВА, генерал-лейтэнанта артылерыі НІЛОЎСКАГА, генерал-лейтэнанта артылерыі СЕМЕНАВА, генерал-маёра артылерыі ШЧЭГЛОВА, генерал-маёра артылерыі ВАСІЛЬЕВА, генерал-лейтэнанта артылерыі БАЖАНАВА, генерал-маёра артылерыі АЛЕКСЕЕВА, палкоўніка СТРУЕВА, палкоўніка АЎРААМАВА, палкоўніка ПАЎЛАВА, палкоўніка РАДЧЭНКА, палкоўніка ТІШЧЭНКА, палкоўніка СЕРДАБОЛЬСКАГА, палкоўніка ПАПОВА, палкоўніка КІРЫЛАВА, палкоўніка КОСЦІКАВА, генерал-маёра артылерыі ПАПОВА, генерал-маёра артылерыі КАРСАНАВА, генерал-маёра артылерыі КАЛАЦІЛАВА, генерал-маёра артылерыі ЯКАЎЛЕВА, палкоўніка КУЗНЕЦОВА, палкоўніка ТУРЧАНІНАВА, палкоўніка КАРАТУНА; танкісты генерал-палкоўніка танкавых войск РОДЗІНА, генерал-лейтэнанта танкавых войск СКАРНЯКОВА, генерал-лейтэнанта танкавых войск БУТКОВА, палкоўніка ЛЕСАВОГА, палкоўніка МЕНШОВА, палкоўніка ШМЫРОВА, палкоўніка ЦЫНЧЭНКА, падпалкоўніка ПРАХАРЭНКА, падпалкоўніка ОХРЫМЕНКА, палкоўніка ПЕТРОЎСКАГА, палкоўніка КУЗНЕЦОВА; лётчыкі Галоўнага Маршала авіяцыі НОВІКАВА, Галоўнага Маршала авіяцыі ГАЛАВАНАВА, генерал-палкоўніка авіяцыі ХРУКІНА, генерал-палкоўніка авіяцыі ПАПІВІНА, генерал-палкоўніка авіяцыі САМОХІНА, генерал-лейтэнанта авіяцыі ДАГАЕВА, генерал-лейтэнанта авіяцыі ПЕРМІНАВА, генерал-лейтэнанта авіяцыі УШАКОВА, генерал-лейтэнанта авіяцыі ЛОГІНАВА, генерал-лейтэнанта авіяцыі НЕСЦЕРЦЭВА, генерал-лейтэнанта авіяцыі СЧОТЧЫКАВА, генерал-маёра авіяцыі БЕЛОВА, генерал-маёра авіяцыі ІВАНОВА, генерал-маёра авіяцыі БАРЫСЕНКА, генерал-лейтэнанта авіяцыі ТУПІКАВА, генерал-маёра авіяцыі ШЭЎЧЭНКА, генерал-маёра авіяцыі НЕЧЫПАРЭНКА, генерал-маёра авіяцыі ЗАХАРАВА, генерал-маёра авіяцыі МОЛАКАВА, генерал-маёра авіяцыі АЛЕКСАНДРАВА, генерал-маёра авіяцыі ЛЕБЕДЗЕВА, генерал-маёра авіяцыі БАЛАШОВА, генерал-маёра авіяцыі ЧЭМАДАНАВА, генерал-маёра авіяцыі БРОЎКА, генерал-маёра авіяцыі ШЫРОКАГА, генерал-маёра авіяцыі ТІХАНАВА, генерал-маёра авіяцыі НАБОКАГА, генерал-маёра авіяцыі БЛІНОВА, генерал-маёра авіяцыі КАРТАКОВА, генерал-маёра авіяцыі ГЛУШЧЭНКА, палкоўніка СКОК, палкоўніка ПРУТКОВА, палкоўніка ХОТМІНСКАГА, падпалкоўніка ЗАКЛЕПА, палкоўніка ЧУЧЭВА, палкоўніка ЗІМІНА, палкоўніка АНДРЭЕВА, падпалкоўніка САЖНЕВА, маёра ДЗЕЛЬФІНА, палкоўніка ЛЕБЕДЗЕВА, палкоўніка БЕЛАГА, палкоўніка ФОКІНА, палкоўніка КУЧМА, палкоўніка КУРБАТАВА, палкоўніка РЫКАЧОВА, палкоўніка ПЛАХАВА, палкоўніка ГАРЭВАЛАВА, палкоўніка МАНЖОСАВА, палкоўніка КУРАЧКІНА, падпалкоўніка СЛЕПЕНКОВА; сапёры генерал-лейтэнанта інжынерных войск БАРАНАВА, генерал-лейтэнанта інжынерных войск КОСАРЭВА, генерал-маёра інжынерных войск КАМАНКОВА, генерал-маёра інжынерных войск МЕЛЬНІКАВА, генерал-маёра інжынерных войск ПАШЭХОНЦАВА, генерал-маёра тэхнічных войск СМІРНОВА, палкоўніка ГРЫГАРЭНКА, палкоўніка МАРГУНОВА, палкоўніка ЛУНАШЭНКА, палкоўніка СОКАЛАВА, палкоўніка КАРАТКОВА, палкоўніка ТІМАШЭНКА, падпалкоўніка ЧЭРЭПАНАВА; сувязісты генерал-лейтэнанта войск сувязі БУРАВА, генерал-маёра войск сувязі БАБКІНА, палкоўніка ДАВЫДЗЕНКА, палкоўніка ЗАХАРАВА, палкоўніка ТЕЙКОЎЦЭВА, падпалкоўніка ЦЫЛБОВА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначаліся ў баях за авалоданне горадам і крэпасцю КЕНІГСБЕРГ, прадставіць да прысваення найменавання «КЕНІГСБЕРГСКІХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 9 красавіка, у 24 гадзіны сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 3-га БЕЛАРУСКАГА фронта, якія завяршылі разгром Кенігсбергскай групы нямецкіх войск і авалодалі горадам і крэпасцю КЕНІГСБЕРГ,—дваццаццю чатырма артылерыйскімі залпамі з трохсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЯЮ ПАДЗЯКУ кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за авалоданне горадам і крэпасцю Кенігсберг.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

красавіка 1945 года
№ 333.

Уручэнне Беларускай ССР пераходнага Чырвонага Сцяга Дзяржаўнага Камітэта Абароны

8 красавіка ў горадзе Мінску адбыўся сход перадавікоў, якія асабліва вызначыліся на рамонце трактараў, сумесна з прадстаўнікамі партыйных, совецкіх арганізацый і зямельных органаў, прысвечаны ўручэнню Беларускай ССР пераходнага Чырвонага Сцяга Дзяржаўнага Камітэта Абароны. На сход прыбылі трактарысты і трактарысткі, дырэктары МТС, механікі, шматлікія госці.

За сталом прэзідыума—Старшыня Совета Народных Камісараў Беларускай ССР і сакратар ЦК КП(б) Беларусі тав. Панамарэнка П. К., Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР тав. Наталевіч Н. Я., сакратары ЦК КП(б) Беларусі тт. Кісялёў Н. В., Малін В. Н., Гарбуноў Т. С., Аўхімовіч Н. Е., намеснікі Старшыні Соўнаркома БССР тт. Лявіцкі П. А., Крупеня І. А., Шаўроў А. С., Кісялёў К. В., Упаўнаважаны КПК пры ЦК ВКП(б) па Беларускай ССР тав. Філімонаў П. Н., сакратар ЦК ЛКСМБ тав. Зімянін М. В., член калегіі Наркамзема СССР тав. Кулефееў Г. П., загадчык сельскагаспадарчым аддзелам ЦК КП(б)Б тав. Цішкоў С. І., старшыня выканкома Мінскага абласнога Совета дэпутатаў працоўных тав. Мачульскі Р. Н., сакратар Мінскага гаркома КП(б)Б тав. Бельскі І. А., дырэктар Селюцкай МТС, Віцебскай вобласці, тав. Вішнёў В. С., брыгадзір трактарнай брыгады Рудзенскай МТС, Мінскай вобласці, тав. Хадыка С. Т. і другія.

Па даручэнню Совета Народных Камісараў БССР і Цэнтральнага Камітэта КП(б) Беларусі сход адкрывае сакратар ЦК КП(б) Беларусі тав. Кісялёў Н. В. Аркестр выконвае Гімн Совецкага Саюза.

Прысутныя бурнай авацыяй сустракаюць прапанову выбраць ганаровы прэзідыум у саставе Палітбюро ЦК ВКП(б) на чале з таварышом Сталіным. Пры ўпамінанні імені Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна ўсе ўстаюць. Зал грыміць бурнымі апладысментамі. Нясуцца прывітальныя воклічы ў чэсць правадыра народаў вялікага Сталіна.

З прывітальнай прамовай выступае член калегіі Народнага камісарыята земляробства СССР тав. Кулефееў Г. П.

— Совет Народных Камісараў СССР,— гаворыць ён,—разгледзеўшы вынікі ўсесаюзнага соцыялістычнага спаборніцтва па рамонту трактараў і сельскагаспадарчых машын, за датэрміновае выкананне плана асенне-зімовага рамонту, прызнаў Беларускую ССР пераможцай у соцыялістычным спаборніцтве і пастанавіў уручыць ёй пераходны Чырвоны Сцяг Дзяржаўнага Камітэта Абароны і выдаць устаноўленую грашовую прэмію.

Тав. Кулефееў віншуе ўдзельнікаў схода і ў іх асобе ўвесь беларускі народ з дасягнутымі поспехамі.

Далей тав. Кулефееў гаворыць аб тым, што Совет Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральны Камітэт ВКП(б) у сваёй пастанове аб плане развіцця сельскай гаспадаркі на 1945 год адзначылі значныя поспехі мясцовых партыйных, совецкіх арганізацый, калгаснікаў і калгасніц, работнікаў МТС і соўгасаў Беларускай ССР у справе ўздыму і аднаўлення сельскай гаспадаркі. Асенне-зімовы рамонт трактараў і сельскагаспадарчых машын у рэспубліцы праходзіў у выключна цяжкіх умовах. Але дзякуючы энтузіязму і вялікай ініцыятыве, праяўленай трактарыстамі, механікамі, інжынерамі і ўсімі работнікамі МТС, план рамонту трактарнага парка быў выкананы датэрмінова.

Перад сельскай гаспадаркай Беларусі стаіць сур'ёзная задача — у бліжэйшыя годы асвоіць даваенную плошчу пасеваў. У гэтым важнейшую ролю павінны адыграць машынна-трактарныя станцыі. Неабходна ўсямерна павышаць прадукцыйнасць працы работнікаў МТС, павышаць выпрацоўку на трактар, рэзка палепшыць апрацоўку глебы з тым, каб атрымаць высокі ўраджай. Дабіцца гэтага можна шляхам шырокага разгортвання соцыялістычнага спаборніцтва, хутчэйшага аднаўлення па метаду ногінцаў усіх машынна-трактарных станцый рэспублікі.

Тав. Кулефееў ад імені Народнага камісарыята земляробства Саюза ССР выказвае ўпэўненасць у тым, што сельскія працаўнікі пад кіраўніцтвам партыйных і совецкіх арганізацый рэспублікі даб'юцца новых поспехаў у справе аднаўлення сельскай гаспадаркі і вырасцяць высокі ўраджай перамогі.

Старшыня схода паведамляе аб тым, што для ўручэння Беларускай ССР пераходнага Чырвонага Сцяга Дзяржаўнага Камітэта Абароны прыбыла дэлегацыя гвардзейскай часці Чырвонай Арміі. Удзельнікі схода сустракаюць гвардзейцаў бурнымі апладысментамі. Гучаць фанфары. Чоткім крокам гвардзейцы са сцягам у руках праходзяць па залу і падымаюцца на сцэну. Слова прадастаўляецца гвардыі генерал-маёру Глебаву Д. Е.

— Совецкі народ,—гаворыць тав. Глебаў,—натхнёны гістарычнымі поспехамі доблеснай Чырвонай Арміі, робіць усё для канчатковай перамогі над ворагам. Беларускі народ многае зрабіў у гэтай тытанічнай барацьбе народаў Совецкага Саюза супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

У лютым,—прадаўжае ён,—Совет Народных Камісараў СССР у ліку другіх рэспублік і абласцей за выкананне студзеньскага плана рамонту трактараў і сельскагаспадарчых машын прызнаў Беларускую ССР пераможцай ва ўсесаюзным соцыялістычным спаборніцтве. Сёння нам даручана зноў уручыць вам пераходны Чырвоны Сцяг Дзяржаўнага Камітэта Абароны за паспяховае выкананне плана асенне-зімовага рамонту трактараў.

Пад урачыстыя гукі Гімна Совецкага Саюза гвардыі генерал-маёр Глебаў перадае пераходны Чырвоны Сцяг Дзяржаўнага Камітэта Абароны Старшыні Совета Народных Камісараў Беларускай ССР і сакратару Цэнтральнага Камітэта КП(б) Беларусі тав. Панамарэнка П. К.

— Сёння для работнікаў сельскай гаспадаркі, работнікаў совецкіх, партыйных і зямельных органаў Беларусі—выдатны дзень,—гаворыць у адказнай прамове тав. Панамарэнка, цёпла сустрэты прысутнымі. — Наша рэспубліка другі раз атрымлівае пераходны Чырвоны Сцяг Дзяржаўнага Камітэта Абароны. Гэта вялікі гонар.

Далей тав. Панамарэнка гаворыць аб тым, што да Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі беларусы ад жабрацтва і беднасці шукалі лепшага жыцця і ўходзілі з зямлі. Зямля тады была мачахай. Толькі пры совецкай уладзе зямля для селяніна перастала быць мачахай. Калгасны лад даў беларускаму селяніну шчаслівае, заможнае жыццё. З кожным годам раслі і мацнелі калгасы, паляпшаўся матэрыяльны і культурны дабрабыт калгаснікаў. Гэта відаць хоць-бы з таго, што апошнія годы перад вайной свірнавы збор збожжа штогод павялічваўся на 8—10 мільёнаў пудоў.

Гэтая стваральная праца беларускага калгаснага сялянства была перарвана вайной. Нямецка-фашысцкія захопнікі нанеслі сельскай гаспадарцы рэспублікі выключна велізарныя страты.

Беларускае калгаснае сялянства пасля вызвалення рэспублікі з вялікай энергіяй узялося за аднаўленне сельскай гаспадаркі. Своечасова была праведзена ўборка ўраджаю. Датэрмінова выкананы план дзяржаўных паставак. Засеяна плошча азімых, роўная 72 працэнтам даваеннай плошчы. Але яравы клін значна большы асенняга. Правядзенне веснавой сяўбы патрабуе асаблівага напружання сіл. Трактарны парк у гэтай сяўбе павінен адыграць гістарычную ролю.

Веснавая сяўба патрабуе велізарнага напружання сіл нашых калгаснікаў і калгасніц, работнікаў совецкіх, партыйных арганізацый, работнікаў МТС і зямельных органаў. Пасеяць поўнасцю, у тэрмін і пры высокай якасці—гэта цяпер самая галоўная задача ў справе аднаўлення і ўмацавання калгаснай гаспадаркі і стварэння нармальных умоў жыцця насельніцтву. Гэтую задачу яны павінны выканаць з чэсцю.

Тав. Панамарэнка ад імені беларускага народа звяртаецца са словамі ўдзячнасці да Саюзнага ўрада і асабіста таварыша Сталіна за пастаянныя клопаты аб Беларусі, за чэсць, аказаную ёй.

Гэтыя словы тонуць у бурнай авацыі.

Адзін за другім выступаюць перадавікі рамонту трактараў і сельскагаспадарчых машын. Дырэктар Селюцкай МТС, Віцебскай вобласці, тав. Вішнёў расказвае аб аднаўленні станцыі, аб разгортванні соцыялістычнага спаборніцтва паміж трактарнымі брыгадамі, трактарыстамі і трактарысткамі за выдатнае правядзенне веснавой сяўбы, за высокі ўраджай бягучага года.

— Наш калектыў,—гаворыць брыгадзір трактарнай брыгады Рудзенскай МТС тав. Хадыка, — па 15 сакавіка закончыў рамонт трактарнага парка і прычэпнага інвентару. Усе машыны прыняты Дзяржаўнай Камісіяй з ацэнкай на выдатна і добра. Праз некалькі дзён з рамонту выйдуць яшчэ два трактары, адрамантаваныя звыш плана. Уключыўшыся ва ўсесаюзнае і ўсебеларускае соцыялістычнае спаборніцтва МТС, мы абавязаліся выканаць гадавы план трактарных работ на 250 працантаў, выпрацаваць на кожны 15-сільны трактар не менш 800 гектараў у пераводзе на мяккае ворыва.

Парторг Пухавіцкай МТС, Мінскай вобласці, тав. Новасад гаворыць аб тым, што МТС уключылася ў соцыялістычнае спаборніцтва. Узята абавязацельства — выпрацаваць на кожны 15-сільны трактар не менш 1.000 гектараў, зэканоміць 15 працантаў гаручага і 10 працантаў змазачных. Трактарная брыгада Аляксандра Жаўнерчыка абавязалася выпрацаваць на кожны 15-сільны трактар па 1.500 гектараў. Гэтая брыгада арганізавана прыступіла да палявых работ. Першыя дні паказваюць, што трактарысты паспяхова выконваюць свае абавязацельствы. Так, трактарыст Абадоўскі за два першыя дні ўзараў 16 гектараў.

Пры партыйнай арганізацыі МТС створан агіткалектыў з ліку лепшых трактарыстаў і механікаў. Агітатары рэгулярна праводзяць у брыгадах масава-палітычную работу, дапамагаюць выпускаць насценныя газеты і «Баявыя лісткі».

Дырэктар радыёзавода імені Молатава тав. Бушуеў расказаў аб дапамозе, якую калектыў завода аказвае машынна-трактарным станцыям у вырабе запасных частак.

Удзельнікі схода пад бурныя, доўга несмаўкаючыя апладысменты прынялі тэкст прывітальнага пісьма Вярхоўнаму Галоўнакамандуючаму Маршалу Совецкага Саюза таварышу Сталіну.

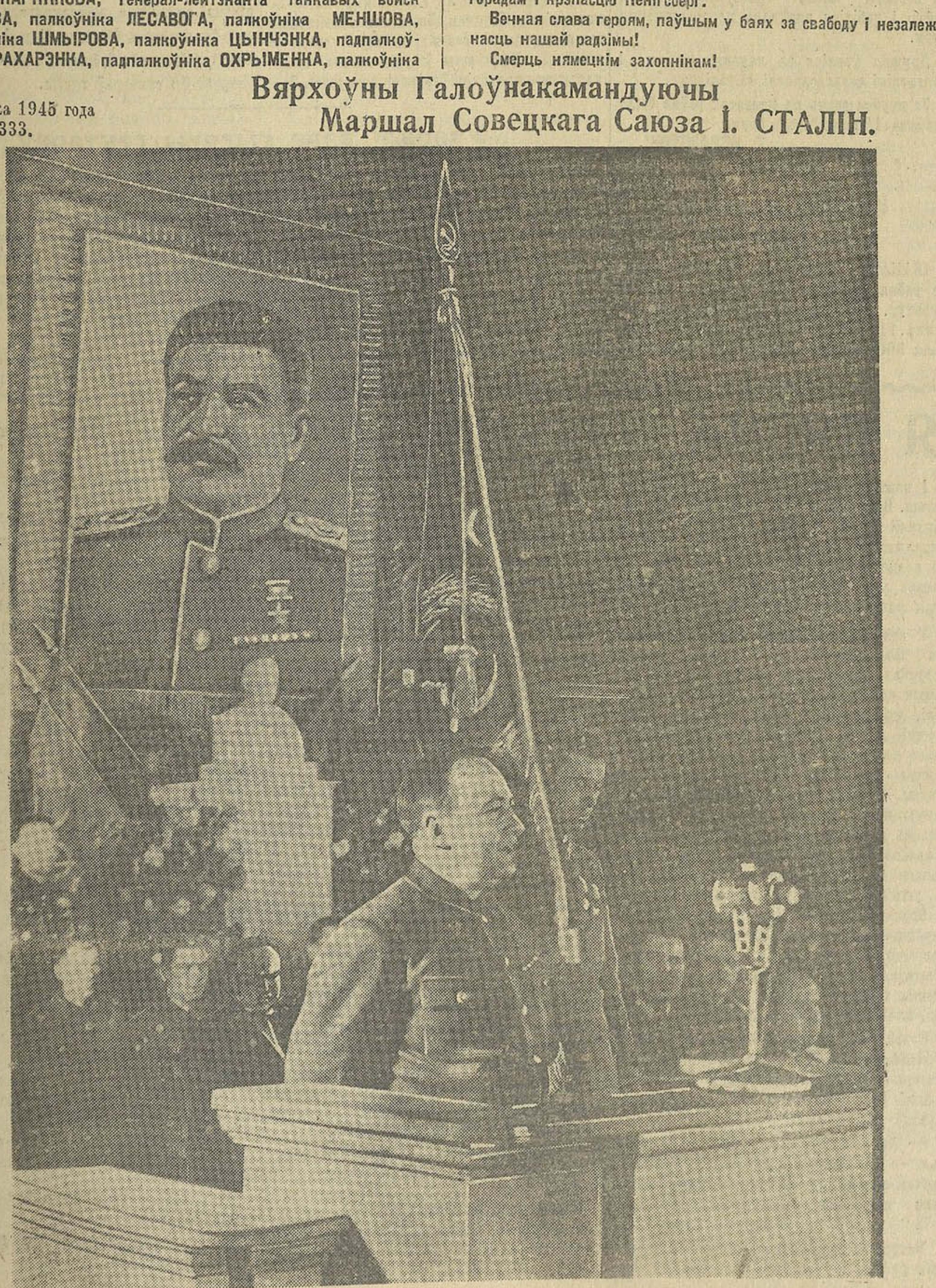

Уручэнне Беларускай ССР пераходнага Чырвонага Сцяга. НА ЗДЫМКАХ (злева направа): 1. Старшыня СНК БССР тав. П. К. Панамарэнка на трыбуне схода; 2. У зале схода.

СТАНОВІШЧА У АЎСТРЫІ

ЗАЯВА СОВЕЦКАГА УРАДА АБ АЎСТРЫІ

Грымячы нямецка-фашысцкія войскі і праследуючы іх, Чырвоная Армія ўвайшла ў межы Аўстрыі і аблажыла сталіцу Аўстрыі—Вену.

У адрозненне ад немцаў у Германіі, аўстрыйскае насельніцтва супраціўляецца эвакуацыі, якая праводзіцца немцамі, астаецца на месцы і гасцінна сустракае Чырвоную Армію, як вызваліцельніцу Аўстрыі з ярма гітлераўцаў.

Совецкі ўрад не праследуе мэты набыцця якой-небудзь часткі аўстрыйскай тэрыторыі або змянення сацыяльнага ладу Аўстрыі. Совецкі ўрад стаіць на пункце погляду Маскоўскай дэкларацыі саюзнікаў аб незалежнасці Аўстрыі. Ён будзе праводзіць у жыццё гэтую дэкларацыю. Ён будзе садзейнічаць ліквідацыі рэжыма нямецка-фашысцкіх акупантаў і аднаўленню ў Аўстрыі дэмакратычных парадкаў і ўстаноў.

Вярхоўным Галоўнакамандаваннем Чырвонай Арміі дан загад совецкім войскам аказаць сваю садзейнасць у гэтай справе аўстрыйскаму насельніцтву.

ЗВАРОТ МАРШАЛА ТАЛБУХІНА ДА ЖЫХАРОЎ ВЕНЫ

Жыхары горада Вены!

Чырвоная Армія, грамячы нямецка-фашысцкія войскі, падышла да Вены.

Чырвоная Армія ўвайшла ў межы Аўстрыі не з мэтай захопу аўстрыйскай тэрыторыі, а выключна з мэтай разгрому варожых нямецка-фашысцкіх войск і вызвалення Аўстрыі ад нямецкай залежнасці.

Чырвоная Армія стаіць на пункце погляду Маскоўскай дэкларацыі саюзнікаў аб незалежнасці Аўстрыі і будзе садзейнічаць аднаўленню парадку, які існаваў у Аўстрыі да 1938 года, г. зн. да ўтаргнення немцаў у Аўстрыю.

Чырвоная Армія ваюе з нямецкімі акупантамі, а не з насельніцтвам Аўстрыі, якое можа спакойна займацца сваёй мірнай працай. Хлусні з'яўляюцца чуткі, якія распускаюцца гітлераўцамі, нібы Чырвоная Армія знішчае ўсіх членаў нацыянал-сацыялісцкай партыі. Партыя нацыянал-сацыялістаў будзе распушчана, але радавыя члены нацыянал-сацыялісцкай партыі не будуць кранугы, калі яны праявяць лаяльнасць у адносінах да совецкіх войск.

Час вызвалення сталіцы Аўстрыі—Вены ад нямецкага панавання настаў, але адступаючыя нямецка-фашысцкія войскі хочуць ператварыць і Вену ў поле бою, як гэта яны зрабілі ў Будапешце. Гэта пагражае Вене і яе жыхарам такімі-ж разбурэннямі і жахамі вайны, якія былі нанесены немцамі Будапешту і яго насельніцтву.

Дзеля захавання сталіцы Аўстрыі, яе гістарычных помнікаў культуры і мастацтва прапаную:

1. Усяму насельніцтву, каму дарага Вена, з горада не эвакуіравацца, бо з ачышчэннем Вены ад немцаў вы будзеце пазбаўлены ад жахаў вайны, а тых, хто эвакуіруецца, немцы пагоняць на пагібель.

2. Не даваць немцам мініраваць Вену, узрываць яе масты і ператвараць дамы ва ўмацаванні.

3. Арганізаваць барацьбу супроць немцаў у абарону ад разбурэння яе гітлераўцамі.

4. Усім венцам актыўна перашкаджаць вывазу немцамі з Вены прамысловага абсталявання, тавараў, прадуктаў харчавання і не дазваляць грабіць насельніцтва Вены.

Грамадзяне Вены!

Дапамагайце Чырвонай Арміі ў вызваленні сталіцы Аўстрыі—Вены, укладвайце сваю долю ў справу вызвалення Аўстрыі з нямецка-фашысцкага ярма.

Камандуючы войскамі 3-га Украінскага фронта Маршал Совецкага Саюза ТАЛБУХІН.

6 красавіка 1945 года.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 9 КРАСАВІКА

Войскі 3-га БЕЛАРУСКАГА фронта, пасля ўпорных вулічных баёў, завяршылі разгром КЕНІГСБЕРГСКАЙ групы нямецкіх войск і сёння, 9 красавіка, штурмам авалодалі крэпасцю і галоўным горадам Усходняй Прусіі — Кенігсберг — стратэгічна важным вузлом абароны немцаў на Балтыйскім моры.

За дзень баёў да 20 гадзін войскі фронта ўзялі ў палон звыш 27.000 нямецкіх салдат і афіцэраў, а таксама захапілі вялікую колькасць узбраення і рознай ваеннай маёмасці.

Рэшткі Кенігсбергскага гарнізона на чале з камендантам крэпасці—генералам ад інфантэрыі ЛЯШ і яго штабам сёння, у 21 гадзіну 30 мінут, спынілі супраціўленне і склалі зброю.

На паўночным усходзе і на поўначы ад БРАЦІСЛАВЫ войскі 2-га УКРАІНСКАГА фронта, прадаўжаючы наступленне, занялі на тэрыторыі Чэхаславакіі больш 40 населеных пунктаў, у тым ліку буйныя населеныя пункты САБЛАГОЎ, БЕЦКОЎ, СТАРА ТУРА, САБАЦІШЦЕ, ЛАПАШОЎ, РАДЗІМОЎ. На захадзе ад БРАЦІСЛАВЫ войскі фронта наступалі па паўночнаму берагу Дуная на ВЕНУ і занялі населеныя пункты ЦВЕРНДОРФ, ОБЕР ВАЙДЭН, ШЭНФЕЛЬД, ЛАСЗЕЕ, ХАРЫНГЗЕЕ, ФУКСЕНБІГЛЬ, ШТРАУДОРФ, ОРТ, МАНСДОРФ, ШЭНАУ. У баях за 8 красавіка войскі фронта ўзялі ў палон больш 2.000 салдат і афіцэраў праціўніка.

Войскі 3-га УКРАІНСКАГА фронта, прадаўжаючы вулічныя баі ў ВЕНЕ, занялі цэнтр горада, захапіўшы пры гэтым будынкі парламента, гарадской ратушы, галоўнага паліцэйскага ўпраўлення, цэнтральнага гарадскога тэлеграфа, цэнтральнага еўрапейскага банка, опернага тэатра. На поўдні ад Вены войскі фронта з боем занялі горад БЕРНДОРФ. У баях за 8 красавіка войскі фронта ўзялі ў палон больш 1.700 салдат і афіцэраў праціўніка і захапілі наступныя трафеі: самалётаў — 25, танкаў і самаходных гармат—191, бронетранспарцёраў — 30, палявых гармат — 245, мінамётаў—50, кулямётаў—106, паравозаў—30, вагонаў—1.665, складаў з ваеннай маёмасцю—42.

На другіх участках фронта—істотных змен не было.

За 8 красавіка на ўсіх франтах падбіта і знішчана 50 нямецкіх танкаў і самаходных гармат. У паветраных баях і агнём зенітнай артылерыі збіта 42 самалёты праціўніка.

* * *

УДАРЫ АВІЯЦЫІ ЧЫРВОНАСЦЯЖНАГА БАЛТЫЙСКАГА ФЛОТА ПА КАРАБЛЯХ І ТРАНСПАРТАХ ПРАЦІЎНІКА

На працягу 7 і 8 красавіка авіяцыя Чырвонасцяжнага Балтыйскага флота нанесла ўдары па караблях і транспартах праціўніка ў порце Піллау і ў Данцыгскай бухце. У выніку гэтых удараў патоплены: 9 нямецкіх транспартаў агульным водазмяшчэннем у 36.000 тон, адзін мінаносец, два вартавыя караблі, дзве быстраходныя дэсантныя баржы. Прамым пападаннем бомб пашкоджаны: адзін крэйсер, адзін мінаносец, адзін тральшчык і два транспарты праціўніка водазмяшчэннем у 6.000 і 4.000 тон.

* * *

Войскі 3-га Беларускага фронта сёння пасля двухдзённага штурму авалодалі крэпасцю і галоўным горадам Усходняй Прусіі Кенігсбергам. У баях за Кенігсберг [illegible] яшчэ адну слаўную старонку ў гісторыю гераічнай барацьбы Чырвонай Арміі з нямецка-фашысцкімі захопнікамі. Кенігсберг — старажытная першакласная крэпасць. За апошнія годы праціўнік мадэрнізіраваў яе і да прэдзела аснасціў магутнай баявой тэхнікай. Шматлікія фарты з крэпаснай артылерыяй, сотні жалезабетонных дотаў, звязаныя падземнымі ходамі зносін, бронекалпакі, процітанкавыя рвы і шырока развітая сетка ўмацаванняў палявога тыпу прыкрывалі горад з усіх бакоў. Кенігсберг абараняла буйная групіроўка нямецкіх войск, якая мела вялікія запасы ўзбраення і боепрыпасаў. Гітлер аддаў Кенігсбергскаму гарнізону найстражэйшы загад—утрымліваць крэпасць да апошняга салдата. Спецыяльныя атрады эсэсаўцаў і гестапаўцаў расстрэльвалі на месцы кожнага салдата або афіцэра, які прабаваў самавольна пакінуць пазіцыі або здацца ў палон. У выніку сакрушальных удараў артылерыі, масіраваных бамбардыровак з паветра і імклівых атак совецкай пяхоты і танкаў, знадворны абарончы абвод Кенігсберга быў пераадолен. Баі перамясціліся на вуліцы горада. Немцы падрыхтаваліся да працяглай абароны і ператварылі каменныя дамы ў апорныя пункты. Многія пабудовы яны ўзарвалі для таго, каб расчысціць сектар абстрэлу і арганізаваць завалы на вуліцах. Прадаўжаючы штурм горада, нашы часці, якія наступаюць з паўночнага захада, занялі рад гарадскіх кварталаў. У баях у гэтым раёне знішчана некалькі тысяч нямецкіх салдат і афіцэраў і захоплена больш 500 гармат. Другія нашы часці авалодалі паўночнымі і ўсходнімі фартамі Кенігсберга і ўварваліся ў горад з усхода. Совецкія гвардзейскія часці імклівым ударам авалодалі паўднёвай часткай Кенігсберга да ракі Прэгель, фарсіравалі раку і атакавалі немцаў у цэнтральных раёнах горада. Толькі за першы дзень штурма гвардзейцы захапілі [illegible]; захоплены 2 бронепаязды, больш 100 паравозаў і звыш 7 тысяч чыгуначных вагонаў. Нашы штурмавыя атрады, [illegible] тамі, ачышчалі ад ворага квартал за кварталам, бралі з бою кожны ўмацаваны будынак. Не вытрымаўшы ўдараў нашых войск, гарнізоны асобных апорных пунктаў пачалі здавацца ў палон. Капітуліраваў гарнізон форта № 5а. У другім фарту варожы гарнізон здаўся пасля таго, як палавіна яго асабовага састава была ліквідавана. Неўзабаве пала гарадская цытадэль. Нашы войскі к канцу дня падавілі апошнія ачагі супраціўлення праціўніка і поўнасцю авалодалі горадам і крэпасцю Кенігсберг.

* * *

На паўночным усходзе ад Браціславы нашы часці пераадолелі горы Гляновецке і выйшлі на подступы да горада Трэнчын—важнага апорнага пункта абароны немцаў на левым беразе ракі Ваг. У баях за дзень на гэтым участку знішчана да батальёна гітлераўцаў. Захоплена 750 палонных, у тым ліку 61 афіцэр. У раёне паміж рэкамі Ваг і Марава праціўнік увёў у бой ахоўныя батальёны. Пераадольваючы варожае супраціўленне, совецкія часці прасунуліся ўперад і занялі некалькі населеных пунктаў.

На захадзе ад Браціславы нашы войскі з баямі прасоўваліся па паўночнаму берагу Дуная ў напрамку Вены. Немцы, апіраючыся на загадзя падрыхтаваныя пазіцыі, не раз пераходзілі ў контратакі. Совецкія часці адкінулі ворага і занялі некалькі населеных пунктаў, у тым ліку апорны пункт Мансдорф, які знаходзіцца ў 15 кіламетрах ад Вены.

* * *

Войскі 3-га Украінскага фронта вялі пасляховыя баі на вуліцах Вены. Наносячы ўдары з паўднёвага ўсхода, поўдня, захада і паўночнага захада, совецкія часці, пераадольваючы ўпорнае супраціўленне праціўніка, ачышчаюць ад немцаў квартал за кварталам. Нашы войскі, якія прасоўваюцца ўздоўж Дунайскага канала, авалодалі механічным заводам, газавым заводам, гарадской радыёстанцыяй, казармамі і вядуць баі ў раёне манетнага двара. Гвардзейскія пяхотныя і танкавыя злучэнні, якія наступаюць з захада, прарваліся ў цэнтральныя раёны горада і авалодалі цэнтрам аўстрыйскай сталіцы. За дзень баёў знішчана некалькі тысяч салдат і афіцэраў праціўніка.

Насельніцтва вызваленых аўстрыйскіх сёл і гарадоў цёпла і гасцінна сустракае часці Чырвонай Арміі. У сяле Шатэндорф жыхары віталі совецкіх байцоў воклічамі: «Няхай жыве Чырвоная Армія!» Мясцовы настаўнік Пауль Піптэр заявіў: «Нямецкія фашысты акупіравалі нашу краіну і ўверглі аўстрыйскі народ у вайну. Мы хацелі паражэння Германіі ў гэтай вайне і аднаўлення свабоднай і незалежнай Аўстрыі». Жыхары сяла ўказалі совецкім байцам, дзе знаходзіцца пакінуты немцамі склад зброі і боепрыпасаў. У населеным пункце Баумгартэн усе жыхары асталіся на месцы. Рабочы Томас Мершыц расказаў: «Нямецкія ваенныя ўлады выдалі найстражэйшы загад, у якім прапанавалі ўсім жыхарам эвакуіравацца. Не гледзячы на гэта, ніхто не пакінуў сяла. Мы вітаем Чырвоную Армію, як сваю вызваліцельніцу ад гітлераўскага рэжыма». Мясцовы свяшчэннік Мартын Мершыц заявіў: «Мы з нецярпеннем чакалі прыходу Чырвонай Арміі. Калі перадавыя совецкія часці наблізіліся да сяла, усё насельніцтва выйшла на вуліцы. З радасцю мы віталі рускіх салдат і афіцэраў, вызваліўшых нас ад гітлераўскага ярма». У населеным пункце Дойч-Кроц [illegible] аўстрыйскі нацыянальны флаг.

ПА-БОЛЬШЭВІЦКУ ЗМАГАЦЦА ЗА УРАДЖАЙ!

Завяршылі сяўбу ранніх яравых

ХОЙНІКІ. (Кар. «Звязды»). Калгас «Новае жыццё», Тульгавіцкага сельсовета 8 дзён таму назад распачаў сяўбу ранніх збожжавых культур. Сёння сяўба ранніх яравых у гэтым калгасе закончана. Калгаснікі пасеялі 7 гектараў яравога жыта, 30 гектараў аўса, 43 гектары ячменю.

Сяўба праведзена на высокім агратэхнічным узроўні, Усе палі былі добра апрацаваны і засеяны высокаякасным насеннем. Паводле рашэння райкома КП(б)Б і выканкома райсовета дэпутатаў працоўных калгас «Новае жыццё», дзе старшынёй тав. Бендзега, занесен на раённую Дошку пачота.

Г. СЯРГЕЕНКА.

* * *

МАЗЫР. (Кар. «Звязды»). Калгас «Пролетарый», Мазырскага раёна, дзе старшынёй тав. Мазановіч, першым у раёне завяршыў сяўбу ранніх яравых культур.

Гэтых поспехаў калгаснікі дабіліся дзякуючы разгортванню ў брыгадах і звеннях соцыялістычнага спаборніцтва.

Завяршыў сяўбу ранніх збожжавых і калгас імені Калініна.

Тры нормы за дзень

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). Ва ўсесаюзнае соцыялістычнае спаборніцтва на лепшае правядзенне веснавой сяўбы і атрыманне высокіх ураджаяў у 1945 годзе ўключыліся і трактарысты Нова-Беліцкай машынна-трактарнай станцыі. Лепшыя трактарысты гэтай МТС Ціхан Сулейка і Сцяпан Рудзек узялі абавязацельства штодзённа ўзорваць на сваім трактары не менш 8 гектараў. Узятае абавязацельства трактарысты з поспехам выконваюць.

8 красавіка тт. Сулейка і Рудзек завяршылі ворыва калгаснага масіва ў сельскагаспадарчай арцелі «Новае жыццё». За два дні яны ўзаралі тут 25 гектараў глебы, выканаўшы тры нормы за дзень.

Цяпер трактарысты-перадавікі працуюць у калгасе «Перамога», Клімаўскага сельсовета. Яны і тут дабіліся высокай прадукцыйнасці працы. Якасць ворыва добрая.

Першыя 100 гектараў

ГРЭСК. (Кар. «Звязды»). Калгасы Гапукоўскага сельсовета першымі ў раёне пачалі палявыя работы. Араты сельгасарцелі «Чырвоная кветка» 67-гадовы калгаснік Леў Каржанец у першы дзень выканаў норму на 110 процантаў, у другі—на 130 процантаў.

Аратыя калгаса імені Варашылава Сяргей і Алесь Крыжаноўскія, Нікалай Кароль Аляксей і Антон Нямковічы, выйшаўшы на ворыва, пачалі спаборнічаць паміж сабою і дабіліся значнага перавыканання норм.

Дружна ўзяліся за палявыя работы і калгаснікі сельгасарцелі «Сталінец».

За першы дзень па калгасах раёна было ўзарана 100 гектараў поля.

Т. БЕРАЗОЎСКІ.

СЯЛЯНЕ ЗАСЕЯЛІ 1.100 ГЕКТАРАЎ

ІВАНАВА, 7 красавіка. (БЕЛТА). Сяляне раёна засеялі 1.100 гектараў яравых культур. У [illegible] сельсовеце засеяна 115 гектараў збожжавых і узарана 125 гектараў пад раннія яравыя культуры.

У адказ на заклік кубанцаў

МАЗЫР. (Кар. «Звязды»). Калгаснікі Палесся шырока абмяркоўваюць выклік кубанскіх калгаснікаў на ўсесаюзнае соцыялістычнае спаборніцтва за высокі ўраджай 1945 года. У сельгасарцелі «Чырвоная зара», Ельскага раёна, па гэтаму пытанню днямі адбыўся агульны сход.

На другі дзень пасля схода аратыя Лявон Грыневіч, Фёдар Сышэнка, спаборнічаючы паміж сабой, узаралі па 0,70 гектара і выканалі амаль па 2 нормы. Калгасніца Прося Сышэнка на сваёй уласнай карове вывезла ў поле 35 вазоў гною замест 10 вазоў па норме.

Калгаснікі сельгасарцелі «Чырвоная зара» добра арганізавалі ручную апрацоўку глебы. Калгасніца Ласоўская ўскопвае за дзень па 7—8 сотых гектара пры норме 0,03 гектара. У калгасе ўжо засеяны 42 гектары ранніх яравых культур. Якасць палявых работ і сяўбы добрая.

Абмеркавалі зварот кубанскіх калгасн… каў і ўключыліся ва ўсесаюзнае соцыя… стычнае спаборніцтва і члены сельгасарц… лей «Чырвоны Ельск» «Чырвоны араты… У калгасе «Чырвоны Ельск», засеяна … гектараў ранніх збожжавых культур і па… рыхтавана пад пасеў 35 гектараў глебы… Аратыя М. Бычкоўскі і М. Захаранка не… лямы ворыва перавыконваюць у паўтара… два разы.

Усяго па Ельскаму раёну пасеяна ўж… 297 гектараў ранніх збожжавых культу… і падрыхтавана пад засеў 481 гектар гл… бы.

Паспяхова разгортваюць сяўбу і ў ка… гасах імені Сталіна і «Чырвоныя лукі» Васілевіцкага раёна, якія спаборнічаюць паміж сабой. Іх прыкладу следуюць ка… гасы-суседзі.

У некаторых калгасах Палесся пача… сяўбу тэхнічных культур.

Ал. ЛЯСНЫ.

НА ПАЛЯХ ПОЛАЧЧЫНЫ

ПОЛАЦК. (Па тэлефону ад спец. кар. «Звязды»). У Полацкай вобласці першымі прыступілі да палявых работ калгасы Ушацкага раёна. Калгас «Пролетарый» засеяў 2 гектары ячменю і падрыхтаваў пад сяўбу 10,5 гектара глебы. На палях гэтага калгаса працуе 8 коней і 6 кароў. Калгас імені Сталіна, Глыбачанскага сельсовета, узараў 12 гектараў.

Ворыва праводзяць калгасы «Герой працы», «Новае Лупава», «Чырвоны Кастрычнік», Востраў-Сарочанскага сельсовета. Усяго ў раёне ўзарана ўжо 205 гектараў і засеяна 24 гектары ранніх яравых культур.

* * *

Аднадушным адабрэннем сустрэлі калгаснікі Полацкага раёна зварот кубанскіх калгаснікаў аб арганізацыі ўсесаюзнага соцыялістычнага спаборніцтва за высокі ўраджай. Ва ўсіх калгасах адбыліся мітынгі. На мітынгу ў сельгасарцелі «Чырвоная зорка», Экіманскага сельсовета, выступіла звеннявая — комсамолка Валянціна Цябут.

— Першую вясну на вызваленай зямлі наш калгас сустракае падрыхтаваным, — гаворыць яна. — Нямецкія захопнікі спалілі і разграбілі наша дабро. Мы паспяхова адбудоўваем сваю арцельную гаспадарку. Уключаючыся ва ўсесаюзнае соцыялістычнае спаборніцтва, мы абяцаем узорна правесці веснавую сяўбу. Маё звяно бярэ на сябе абавязацельства — атрымаць у гэтым годзе з кожнага гектара не менш 17 цэнтнераў збожжа і 1.20… пудоў бульбы. Сяўбу правядзем толькі гатунковым насеннем.

Калгаснікі сельгасарцелі імені Калініна, Громаўскага сельсовета, абавязаліся ў гэтым годзе атрымаць з кожнага гектара засеянай плошчы 12 цэнтнераў збожжа, для чаго ўсю пасеўную плошчу яны з… сеюць добраякасным насеннем, у тэрмін высокаякасна правядуць палявыя работы, закончаць сяўбу ўсіх яравых за 20 календарных дзён.

Мітынг адбыўся ў калгасе «Совецкая Беларусь», на якім калгаснікі абавязаліся сабраць з кожнага гектара 70—80 пудоў збожжавых культур.

Уключыўшыся ва ўсесаюзнае соцыялістычнае спаборніцтва, калгасы раёна дружна і арганізавана распачынаюць палявыя работы.

7 красавіка першымі ў поле выехалі калгасы «Соцыялістычная вёска», «2-я пяцігодка», «Перамога» і іншыя.

Поспехі нараўлянскіх трактарыстаў

НАРОЎЛЯ. (Кар. «Звязды»). Трактарысты Нараўлянскай машынна-трактарнай станцыі адказваюць на заклік калектыва Лохвіцкай МТС, Палтаўскай вобласці, канкрэтнымі справамі на палях сяўбы. Сярод трактарыстаў разгортваецца соцыялістычнае спаборніцтва за высокаякасную работу трактараў на калгасных палях і за паспяховае выкананне планаў трактарных работ.

Трактарыст Васіль Кулажэнка са сваім напарнікам Сяргеем Зязецкай абавязаліся выпрацаваць за сезон паўтары тысячы гектараў. Працуючы ў дзве змены, трактарысты-перадавікі ўзорваюць за дзень 7—8 гектараў глебы. Якасць ворыва добрая. Добра працуе і трактарыст Кірыл Рабчанка, узорваючы за змену 3,5—4 гектары. Тав. Рабчанка абавязаўся выпрацаваць на сваім трактары 1.500 гектараў.

Не адстаюць ад трактарыстаў-перадавікоў і Дзмітрый Лешчанка, Нікалай Юшчанка і Нікалай Антоненка. Кожны з іх узараў ужо больш 20 гектараў глебы.

Першынства ў соцыялістычным спаборніцтве заваёўвае комсамольска-маладзёжная трактарная брыгада Марыі Чанавай. Трактарысты гэтай брыгады за чатыры дні ўзаралі 80 гектараў глебы.

Узаралі дзве тысячы гектараў

БАБРУЙСК, 9 красавіка. (БЕЛТА). З раніцы да позняга вечара кіпіць работа на палях вобласці. Брыгады і звенні спаборнічаюць паміж сабой за заканчэнне сяўбы да першага мая. Калгасы вобласці ўжо ўзаралі на выбарачных участках звыш двух тысяч гектараў і засеялі больш тысячы гектараў ранніх яравых культур. Сельгасарцелі Гроскага, Слуцкага і Бабруйскага раёнаў падрыхтавалі пад сяўбу больш тысячы гектараў глебы.

Трактарныя брыгады МТС таксама рашуча ўзяліся за ворыва. Працуючы на калгасах «Шлях калектывізацыі», Слуцкага раёна трактарыст [illegible] узорвае ў змену па 6,5 гектара. Узоры стаханаўскай працы паказвае на ворыве трактарыстка Ольга Варабёва. Працуючы на трактары ХТЗ, яна ўзарала 20 гектараў [illegible]

КАЛГАСНАЯ ВЯСНА

... І вось ён прышоў доўгачаканы дзень. Веснавое сонца шчодра палівае сваімі праменнямі неасяжны прастор калгаснай зямлі. Жаўранак, высока ўзвіўшыся ў неба, звонкай песняй сустракае цёплую, на рэдкасць добрую раніцу, раніцу першага дня выхаду ў поле.

У калгасе «Пяскі» незвычайнае ажыўленне. Старшыня сельскагаспадарчай арцелі Іван Сяргеевіч Бібікаў ужо каторы раз дае дзелавыя парады брыгадзірам.

— Глядзіце-ж,—таворыць ён,—каб усё было ў парадку. Самі ведаеце — першы дзень!

— Не падкачаем!—упэўнена адказаў брыгадзір першай паляводчай брыгады Іван Літвінаў.

Працаўнікі палёў пакідалі вёску. Жыццё пераходзіла туды, дзе пачыналася барацьба за ўраджай.

— Ну, вось і прыехалі!—спыніўшыся ля вялікага калгаснага масіва, сказаў Сяргей Герасенка.—Цяпер і пачнем!

Па полі доўгай стужкай прайшла першая, роўная, нібы струна, баразна. Адзін за другім аратыя браліся за работу, узнімаючы тоўстыя пласты адпачыўшай за зіму глебы. А ўслед за аратымі ішоў Філімон Пазняк, вопытны калгасны сейбіт, кідаючы ў пульхную зямлю адборнае чыстае збожжа.

Так, калгаснікі сельскагаспадарчай арцелі «Пяскі» пачалі веснавую сяўбу.

Сёння сеюць ва ўсёй Цераховшчыне. На палі выйшлі і падлеткі, і з бялеючай сівізной старыя.

— Быў-бы другі час,—таварылі старыя,—сядзець-бы нам на печы, а цяпер нельга, вайна...

І кожны імкнуўся зрабіць лепш, зрабіць больш. Вось араты з калгаса «Комсамолец» Нікалай Карэба. За першы дзень ён значна перавыканаў заданне і замест 0,5 гектара па норме ўзараў 0,75 гектара. Нікалай Карэба арэ добра, даючы тую глыбіню, якая патрабуецца перадавой агратэхнікай.

У сельскагаспадарчай арцелі «Чацверты завяршаючы», як і ў многіх другіх калгасах, адчуваецца востры недахоп рабочых коней. На дапамогу прышлі калгаснікі, якія маюць у сваім асабістым карыстанні кароў. У першыя-ж дні палявых работ калгаснікі аралі на каровах, паказваючы прыклады высокапрадукцыйнай працы. Еўдакія Седая выконвала ўстаноўленую норму на 140 і больш процантаў. Якасць яе працы добрая. Еўдакія Седая абавязалася за час веснавой сяўбы выпрацаваць на сваёй карове значна больш таго, што прадугледжана праўленнем калгаса.

Веснавы дзень год корміць. Гэтую народную прыказку добра зразумелі многія калгасы Цераховшчыны. І зараз кожная брыгада і звяно стараюцца не прапусціць ранніх тэрмінаў сяўбы, пасеяць у лепшыя дні, калі глеба багата вільгаццю.

Калгаснікі сельскагаспадарчай арцелі «Чырвоны расцвет» добра папрацавалі ў перадпасеўныя дні. І гэта дало нядрэнныя вынікі. Сёння калгас пасеяў звыш 30 процантаў усіх яравых.

— Да міжнароднага свята — Першага мая, — гаворыць старшыня сельскагаспадарчай арцелі тав. Ларчык, — мы разлічваем поўнасцю завяршыць веснавую сяўбу.

Нядрэнна арганізавалі веснавыя палявыя работы і ў калгасе «Соцыялізм», Цераховскага сельсовета. Тут пасеяна ўжо больш 100 гектараў збожжавых культур. Паспяхова сеюць яравыя і ў сельскагаспадарчай арцелі «Пяскі».

Калгас мае 6 брыгад. Кожная брыгада імкнецца першай закончыць палявыя работы. Уперадзе ідуць 1-я і 3-я паляводчыя брыгады, якія апярэдзілі іншыя брыгады ў ворыве і сяўбе. У калгасе засеяна ўжо каля 100 гектараў ячменю і аўса.

Зварот калгаснікаў Краснадарскага края знайшоў гарачы водгук і падтрымку ў калгасах Цераховшчыны. Яшчэ перад пачаткам палявых работ на сваёй першай нарадзе перадавікоў сельскай гаспадаркі працаўнікі калгаснай вёскі далі слова ўзорна правесці веснавую сяўбу.

Гарачыя дні палявых работ Цераховскі раён сустракае значна лепш, чым у мінулым годзе. І насенне, і інвентар, і цяглавая сіла ў большасці калгасаў у парадку. У гэтым годзе на палявых работах скарыстоўваецца звыш 1.000 кароў, якія знаходзяцца ў асабістым карыстанні калгаснікаў.

— Але і гэтую лічбу,—гаворыць сакратар райкома партыі тав. Гарцуеў, — нельга прымаць за канчатковую. У перыяд масавай сяўбы на палявых работах будуць працаваць каля 2.000 кароў. Для гэтага ў раёне ёсць усе магчымасці.

Значная работа праводзіцца ў раёне ў галіне палепшання арганізацыі працы і ўзняцця працоўнай дысцыпліны. Паляводчыя брыгады і звенні яшчэ да выхаду ў поле добра ведалі свае ўчасткі і паклапаціліся своечасова вывезці на іх гной і торф.

Першыя дні палявых работ ужо выявілі і сур'ёзныя недахопы, якія ёсць у асобных калгасах і МТС. Нядаўна ў сельскагаспадарчую арцель «2-я пяцігодка», Краўцоўскага сельсовета, прыбыў трактар. Трактар быў без плуга.

— А араць як будзеце? — спыталі калгаснікі ў трактарыста.

— Прычым тут я!—адказаў ён.—Дырэктар сказаў выехаць, мы і паехалі. А плугі яшчэ ў Нова-Беліцы.

Другі трактар, і таксама без плуга, прыбыў у калгас «Чацверты завяршаючы». Цікава, чым кіруецца дырэктар Цераховскай машынна-трактарнай станцыі тав. Мармулёў, адпраўляючы на ўчасткі машыны без прычэпнага інвентару?

Дрэнна з трактарамі ў Пролетарскай машынна-трактарнай станцыі (дырэктар тав. Шамкін). Восем машын яшчэ не гатовы да выхаду ў поле з-за адсутнасці каленчатых валаў. Дарэчы сказаць, усе яны чатыры месяцы ляжаць у Гомельскай машынна-трактарнай майстэрні ў чаканні абточкі. Гэта недапушчальна.

* * *

Шматлюдным стала арцельнае поле. Калгасная вёска выйшла на працу, на барацьбу за высокі ўраджай.

На прасёлачнай дарозе адзін за другім ідуць трактары. Гэта брыгадзір перадавой трактарнай брыгады Цераховскай МТС тав. Сотнікаў вядзе свае машыны на палі калгасаў Гардуноўскага сельсовета. Пакідаючы сядзібу МТС, брыгада дала слова— утрымаць першынства ў соцыялістычным спаборніцтве трактарных брыгад, узараць за вясну 2.900 гектараў.

— І ў гэтым годзе мы будзем пераможцамі! — беручыся за руль, гаворыць брыгадзір.

— У добры час!—пажадалі ўдачы таварышы.

А. ЛЯЎКОЎ

Цераховскі раён, Гомельскай вобласці.

У Дзяржаўнай бібліятэцы імені Леніна адкрылася выстаўка праектаў аднаўлення Мінска. На здымку: мінчане знаёмяцца з праектамі адбудовы сваёй сталіцы.

Фото Л. Мазелева.

Усебеларускае социялістычнае спаборніцтва прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі

РАДЫЁЗАВОД ЗАВАЯВАЎ ПЕРАХОДНЫ ЧЫРВОНЫ СЦЯГ

У свой час радыёзавод імені Молатава уступіў ініцыятарам усебеларускага сацыялістычнага спаборніцтва прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці. На яго заклік дружна адгукнуліся заводы, фабрыкі, прамысловыя арцелі рэспублікі.

З самага пачатку сацыялістычнага спаборніцтва калектыў радыёзавода змагаўся за перавыкананне ўзятых на сябе абавязацельстваў. Так, у лютым праграма тут была выканана на 111 процантаў, а ў сакавіку на 121 процант.

За гэты час на прадпрыемстве выявіліся выдатныя стаханаўцы, якія паказваюць прыклады сацыялістычных адносін да працы. Яны штодзённа перавыконваюць свае планы, даюць высокую якасць прадукцыі.

Комсамольска-маладзёжныя брыгады тт. Гурыновіча і Зелікмана, якія працуюць у механічнай зборцы рэпрадуктараў, выконваюць свае нормы на 180—185 процантаў.

Комсамольска-маладзёжная брыгада Станіславы Шалькевіч выйшла пераможцай ва ўсебеларускім сацыялістычным спаборніцтве комсамольска-маладзёжных брыгад мясцовай прамысловасці. Яна атрымала пераходны Чырвоны Сцяг ЦК ЛКСМБ. Станіслава Шалькевіч і работніца яе брыгады Клаўдзія Тарасава штодзённа выконваюць свае заданні на 320 процантаў.

Ад работы дрэваапрацоўчага цэха ў многім залежыць своечасовы выпуск рэпрадуктараў. Гэты цэх добра спраўляецца са сваім заданнем. Стаханаўка Ю. Шастаковіч выконвае свой план на 287 процантаў, Ольга Саўчанка — на 353, а Марыя Полазава — на 392 проценты.

Совет Народных Камісараў Беларускай ССР і ЦК КП(б) Беларусі, разгледзеўшы вынікі сацыялістычнага спаборніцтва прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі за люты 1945 года, прызналі пераможцам у сацыялістычным спаборніцтве радыёзавод імені Молатава і рашылі ўручыць яму пераходны Чырвоны Сцяг СНК БССР і ЦК КП(б)Б і 10.000 рублёў прэміі для прэміравання рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў і служачых, якія асабліва вызначыліся ў сацыялістычным спаборніцтве.

На прадпрыемстве адбыўся агульназаводскі мітынг. Дырэктар завода тав. Бушуеў зачытаў калектыву рашэнне СНК БССР і ЦК КП(б)Б і заклікаў увесь калектыў працаваць яшчэ лепш, каб у далейшым не выпусціць пераходны Чырвоны Сцяг з сваіх рук.

Тут-жа на мітынгу брыгадзіры механічнага цэха тт. Гурыновіч і Зелікман узялі на сябе абавязацельствы выканаць праграму красавіка на 200 процантаў. Дрэваапрацоўчы, гальванічны і зборачны цэхі абавязаліся план красавіка выканаць на 130 процантаў.

На мітынгу выступіла многа стаханаўцаў, рабочых, майстраў. Натхнёныя высокай ацэнкай работы завода, яны рашылі яшчэ шырэй разгарнуць сацыялістычнае спаборніцтва на прадпрыемстве за дастойную сустрэчу міжнароднага свята Першага мая.

С. САДОЎСКАЯ.

Уключыліся ў перадмайскае спаборніцтва

БАРЫСАЎ. (Кар. «Звязды»). Рабочыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі і служачыя чыгуналіцейнага завода «Пролетарскі молат» уключыліся ў перадмайскае сацыялістычнае спаборніцтва. Заключаны дагаворы паміж брыгадамі і паасобнымі рабочымі.

Калектыў завода абавязаўся выканаць вытворчы план красавіка па асартыменту на 105 процантаў, знізіўшы брак ліцця да 2 процантаў, а сабекошт прадукцыі знізіць на 1,5 процанта; выпусціць у красавіку на 2.000 рублёў тавараў шырокага спажывання і зрабіць мантаж трох шліфлёвачных, такарнага і свідравальнага станкоў і да свята Першага мая здаць іх у эксплаатацыю.

З ліку вучняў тут будзе падрыхтавана 17 кваліфікаваных спецыялістаў: 9 фармоўшчыкоў, токар, слесар, 3 шышальнікі, граншчык, 2 абрубшчыкі і свідравальшчык. Апрача гэтага, будзе падрыхтавана 3 цесляроў. Кожны рабочы і служачы абавязаўся набыць сабе другую будаўнічую прафесію.

Брыгада фармаўшчыкоў тав. Эсмановіча спаборнічае з брыгадай фармаўшчыкоў тав. Кавалёва. Заключаны сацыялістычныя дагаворы і паміж брыгадамі слясарна-механічнага цэха.

Узятыя абавязацельствы перавыконваюцца. Маладыя стаханаўцы Мазоль, Якуловіч, Барашкіна, Шклейнік кожны дзень даюць 125 процантаў нормы. Стары фармаўшчык тав. Эсмановіч выконвае свае заданні на 127 процантаў.

Прыклад узорнай працы паказвае механік тав. Сямашка. Ён з вучнямі Рынкоўскім, Найдзісам, Шпільманам за 3 дні адрамантаваў і змантыраваў такарны станок, на які меркавалася затраціць не менш 2 тыдняў.

За параўнаўча кароткі тэрмін асвоен выпуск такіх прадметаў шырокага спажывання, як уцюгі, скавароды і інш. У бліжэйшы час прадпрыемства пачне выпускаць чыгуны.

Пад кіраўніцтвам майстра Хапяновіча вырабляюцца запасныя часткі для сельскагаспадарчых машын. Ужо выраблена 450 ступіц, 1.000 утулак і каля 100 шасцярон.

Вялікую выхаваўчую работу сярод калектыва праводзіць дырэктар завода былы партызан тав. Шындэль і інжынер завода тав. Каждан. Тав. Каждан узяў абавязацельства праводзіць заняткі па тэхмінімуму з маладымі рабочымі не менш як два разы ў тыдзень, з такім разлікам, каб закончыць праграму тэхмінімума да першага мая. Адначасова тав. Каждан кіруе гуртком па вывучэнню кнігі тав. Сталіна «Аб вялікай Айчыннай вайне Совецкага Саюза». Тав. Шындэль кожны тыдзень праводзіць з рабочымі гутаркі аб міжнародным становішчы Совецкага Саюза.

Рэгулярна выпускаецца агульна-заводская насценная газета «Молат». Яна паказвае вопыт перадавых стаханаўцаў. У апошніх сваіх нумарах насценгазета «Молат» шырока асвятляе ход перадмайскага сацыялістычнага спаборніцтва.

Натхнёныя слаўнымі перамогамі Чырвонай Арміі на франтах Айчыннай вайны, усе рабочыя прадпрыемства змагаюцца за тое, каб узятыя абавязацельствы перавыканаць і сустрэць вялікае свята— Першае мая добрымі паказчыкамі. Калектыў завода заклікаў усе калектывы прадпрыемстваў горада наследваць іх прыкладу.

К. ГЛУШАНІН.

Перавыканалі план першага квартала

МАЛАДЗЕЧНА. (Кар. «Звязды»). Разгортваючы сацыялістычнае спаборніцтва, рад прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці і промкааперацыі Маладзечненскай вобласці паказвае ўзоры бальшэвіцкай работы.

Калектыў Заскавіцкага кафельнага завода ўзяў на сябе абавязацельства выканаць вытворчую праграму I квартала 1945 года на 150 процантаў. Гэтыя абавязацельствы выкананы значна раней тэрміну. Апрача гэтага калектывам завода праароблена вялікая работа па нарыхтоўцы і вывазцы лесаматэрыялу, пабудавана печ для пераплаўкі свінца, устаноўлены жорны для яго перамолу і дадаткова зроблен рамонт адной печы для выпальвання кафлі. Усё гэта значна павысіць выпуск прадукцыі.

На аднаўленне пячэй і жорнаў па плану патрэбна было затраціць 12 рабочых дзён. Але лепшыя стаханаўцы завода тт. Сабіла і Канапацкі выканалі гэтую работу за 8 дзён. Стаханаўкі Ольга Гарбачэўская, Софія Баран, Марыя Когаль і другія сістэматычна выконваюць дзённыя нормы на 150 і больш процантаў.

Добрых вынікаў у рабоце дабіўся і Жымаслаўскі спіртзавод, Іўеўскага раёна. Гэтае прадпрыемства датэрмінова выканала вытворчы план 1 квартала.

Датэрмінова выканалі план 1 квартала і настаўскія слясарна-кавальскія майстэрні.

Д. ВІННІКАЎ.

Аб правах і абавязках совецкіх грамадзян

Наша совецкая дзяржава—самая дэмакратычная ў свеце. Яна гарантыруе сваім грамадзянам самыя дэмакратычныя правы. Гэтыя правы зафіксіраваны ў дакументах, апублікаваных адразу пасля перамогі Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі, і знайшлі сваё замацаванне ў Сталінскай Канстытуцыі. Асаблівасць совецкай Канстытуцыі заключаецца ў тым, што яна не абмяжоўваецца фіксіраваннем фармальных правоў грамадзян, а пераносіць цэнтр цяжару на пытанне аб гарантыях гэтых правоў, на пытанне аб сродках ажыццяўлення гэтых правоў. Сталінская Канстытуцыя «не проста абвяшчае права на працу, але і забяспечвае яго заканадаўчым замацаваннем факта адсутнасці крызісаў у совецкім грамадстве, факта знішчэння беспрацоўя» (Сталін). Совецкая Канстытуцыя не проста абвяшчае дэмакратычныя свабоды, але і забяспечвае іх у законадаўчым парадку пэўнымі матэрыяльнымі сродкамі.

Забяспечваючы самыя дэмакратычныя ў свеце правы, совецкая дзяржава ўскладае на грамадзян і сур'ёзныя абавязкі. Гэтыя паняцці нельга разрываць, як нельга і проціпастаўляць іх адно другому.

Правы і абавязкі совецкіх грамадзян вынікаюць з самой сутнасці нашага грамадскага і дзяржаўнага ладу, які грунтуецца на соцыялістычнай уласнасці на прылады і сродкі вытворчасці, ладу, які не ведае эксплаатацыі чалавека чалавекам і характарызуецца адзінствам інтарэсаў грамадства і асобы. Гэтае адзінства інтарэсаў грамадства і асобы, дзяржавы і грамадзяніна з'яўляецца тым магутным фактарам, які вызначае глыбокае ўнутранае адзінства шырокіх дэмакратычных правоў і благародных абавязкаў, носьбітам якіх выступае совецкі грамадзянін. Сталінская Канстытуцыя забяспечвае росквіт асобы, вызваленай соцыялістычнай рэволюцыяй ад эксплаатацыі ва ўсіх яе праявах.

* * *

Першым і важнейшым правам совецкага грамадзяніна з'яўляецца права на працу. Ніколі і нідзе яно не было ажыццёўлена, хоць лозунг права на працу абвяшчаўся не раз перадавымі грамадскімі плынямі, высоўваўся прагрэсіўнымі мысліцелямі і палітычнымі дзеячамі. Капіталістычны лад, якому ўласцівы эканамічныя крызісы і сістэматычнае беспрацоўе, ні пры якіх умовах не можа забяспечыць права на атрыманне гарантыраванай работы з аплатай яе ў адпаведнасці з колькасцю і якасцю затрачанай працы.

Соцыялістычная арганізацыя народнай гаспадаркі ў СССР прывяла да няўхільнага росту прадукцыйных сіл совецкага грамадства, адхіліла самую магчымасць крызісаў перавытворчасці і назаўсёды ліквідавала беспрацоўе, г. зн. стварыла такія ўмовы, якія забяспечваюць ажыццяўленне права на працу. Аднак адносіны совецкага грамадзяніна да працы не вычэрпваюцца адным толькі правам на працу. Кожны грамадзянін не толькі мае права працаваць. Канстытуцыя ўказвае, што кожны здольны да працы грамадзянін абавязан працаваць, бо «хто не працуе, той не есць». На становішчы людзей яшчэ сказваецца розніца ў іх здольнасцях, кваліфікацыі, сямейным становішчы, ступені дысцыплінаванасці, розніца ў адносінах да працы. Совецкая краіна пакуль яшчэ не можа забяспечыць усіх грамадзян па іх патрэбнасці. Таму ў Канстытуцыі зафіксіраван асноўны прынцып соцыялізма: «ад кожнага—па яго здольнасцях, кожнаму—па яго працы». Праца ў нашай краіне разглядаецца не толькі як абавязак, але і як справа чэсці. Гэтыя адносіны совецкіх грамадзян да працы таксама запісаны ў асноўным законе. Совецкая Канстытуцыя гаворыць аб абавязку захоўваць дысцыпліну працы.

Дружная, творчая, справядліва аплачваемая праца совецкіх людзей прыводзіць да сістэматычнага павелічэння грамадскага багацця, няўхільна ўздымае матэрыяльны і культурны ўзровень жыцця працоўных, забяспечвае рост іх асабістага добрабыту. Совецкая Канстытуцыя і совецкае законадаўства беражліва ахоўваюць права асабістай уласнасці грамадзян на іх працоўныя прыбыткі і зберажэнні, на жылы дом і падсобную хатнюю гаспадарку, на гаспадарчы інвентар і прадметы хатняга ўжытку, на прадметы асабістага ўжывання і выгод, таксама як і права наследавання асабістай уласнасці.

З правам на працу цесна звязана і права на адпачынак. Яно замацавана Канстытуцыяй і забяспечана скарачэннем рабочага дня для пераважнай большасці рабочых да 8 гадзін, устанаўленнем штогодніх водпускаў рабочым і служачым з захаваннем заработнай платы, прадастаўленнем для абслугоўвання працоўных шырокай сеткі санаторыяў, дамоў адпачынку, клубаў. Некаторыя змены гэтых палажэнняў, прадугледжаныя Указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР ад 26 чэрвеня 1941 года «Аб рэжыме рабочага часу рабочых і служачых у ваенны час», вызначаюцца патрэбамі ваеннага перыяду і носяць часовы характар. Ажыццяўленне совецкімі грамадзянамі права на адпачынак азначае не толькі скарыстанне імі часу, які адводзіцца для адпачынку, у мэтах чыста фізічнай перадышкі. Яно азначае таксама шырокае скарыстанне адпачынку ў мэтах актыўнага ўдзелу ў грамадска-палітычным жыцці, у мэтах павышэння кваліфікацыі, культурнага ўзроўню і г. д.

Надзвычай каштоўным правам, запісаным у нашай Канстытуцыі, з'яўляецца права на матэрыяльнае забеспячэнне ў старасці, а таксама ў выпадку хваробы і страты працаздольнасці. Гэтае права забяспечваецца шырокім развіццём соцыяльнага страхавання рабочых і служачых за кошт дзяржавы, бясплатнай медыцынскай дапамогай працоўным, прадастаўленнем у іх карыстанне шырокай сеткі курортаў. У часе Айчыннай вайны гэтае права знайшло вельмі яркае выражэнне ў велізарнай рабоце, якая праводзіцца совецкай дзяржавай па забяспечанню, працоўнаму і бытавому ўстройству інвалідаў вайны і сем'яў франтавікоў.

Совецкая дзяржава прадастаўляе грамадзянам шырокія магчымасці для ўсебаковага павышэння іх агульнага культурнага ўзроўню, таксама як і для атрымання імі спецыяльных ведаў шляхам бясплатнага навучання ў розных навучальных установах, ад пачатковых да вышэйшых уключна. Права на асвету для ўсіх грамадзян немагчыма ў другіх дзяржавах. Нават пры адсутнасці розных фармальных абмежаванняў матэрыяльныя цяжкасці, напрыклад, высокая плата асабліва ў вышэйшых навучальных установах, прыводзяць да таго, што асвета амаль недасяжна для значнай часткі насельніцтва многіх краін. У совецкай-жа дзяржаве права на асвету забяспечваецца радам сур'ёзных фактараў. Гэта—усеагульнае абавязковае пачатковае навучанне, бясплатнасць асветы, сістэма дзяржаўных стыпендый большасці студэнтаў вышэйшых і спецыяльных сярэдніх школ, навучанне ў школах на роднай мове, арганізацыя на заводах, у соўгасах, машынна-трактарных станцыях вытворча-тэхнічнага навучання працоўных.

Грамадства не можа быць сапраўды свабодным, калі яно пазбаўляе правоў або абмяжоўвае ў правах жанчыну. Гітлераўцы, напрыклад, адкрыта адмаўляюць роўнапраўе жанчын з мужчынам. У совецкай дзяржаве жанчына роўнапраўна з мужчынам ва ўсіх галінах гаспадарчага, дзяржаўнага, культурнага і грамадска-палітычнага жыцця краіны. Магчымасць ажыццяўлення гэтага роўнапраўя забяспечваецца прадастаўленнем жанчыне роўнага з мужчынам права на працу, адпачынак і асвету і роўнай аплаты працы. Добра арганізаваная дзяржаўная ахова інтарэсаў маці і дзіцяці, водпускі па цяжарнасці (з захаваннем утрымання), шырокая сетка радзільных дамоў, дзіцячых ясляў і садоў, дапамога мнагадзетным і адзінокім мацярам—усё гэта матэрыяльныя прадпасылкі сапраўднай роўнасці жанчыны.

У Совецкім Саюзе жывуць дзесяткі нацыянальнасцей. Дружба народаў СССР, правераная ў дні суровых выпрабаванняў вялікай Айчыннай вайны, з'явілася адным з фактараў сілы і несакрушымасці нашай дзяржавы. У аснове дружбы совецкіх народаў ляжыць іх раскрапрыгоненне, вызваленне ад нацыянальнага прыгнечання, роўнапраўе, абвешчанае яшчэ ў першых актах совецкага ўрада ў 1917 годзе. Совецкая ўлада паслядоўна і планамерна праводзіла і праводзіць у жыццё прынцыпы нацыянальнай роўнасці. Совецкі Саюз, як дзяржаўная форма, прадстаўляе з сябе вынік добраахвотнага аб'яднання роўнапраўных совецкіх соцыялістычных рэспублік. Совецкая выбарчая сістэма не ведае нацыянальнага або расавага цэнза. Больш таго, у вышэйшым органе дзяржаўнай улады—Вярхоўным Совеце СССР ёсць другая палата (Совет Нацыянальнасцей), якая адлюстроўвае асаблівыя спецыфічныя інтарэсы нацыянальнасцей СССР. Совецкія законы публікуюцца на мовах усіх рэспублік. Судаводства ў СССР праводзіцца на роднай мове нацыянальнай рэспублікі або вобласці. Асобы, якія не валодаюць гэтай мовай, маюць магчымасць поўнага азнаямлення з матэрыяламі справы праз перакладчыка, а таксама могуць выступаць у судзе на роднай мове. Якое-б там ні было прамое або ўскоснае абмежаванне правоў або, наадварот, устанаўленне прамых або ускосных пераваг грамадзян у залежнасці ад іх расавай або нацыянальнай прыналежнасці строга караецца совецкім законам. Караецца і ўсякая прапаведзь расавай або нацыянальнай выключнасці або нянавісці і пагарды.

Совецкая Канстытуцыя шырока гарантыруе грамадскія і грамадзянскія свабоды, у тым ліку і свабоду сумлення. Найстарэйшай сярод грамадзянскіх свабод з'яўляецца свабода рэлігійная, г. зн. свабода сумлення. У нашай краіне яна была абвешчана яшчэ ў 1917 г. «Дэкларацыяй правоў народаў Расіі». Поўнае аддзяленне царквы ад дзяржавы і школы ад царквы, роўныя адносіны дзяржавы да ўсіх рэлігій, адсутнасць пануючай царквы, неўмяшанне дзяржавы ва ўнутраныя справы царквы,—усё гэта характарызуе адносіны совецкай улады да царквы і рэлігіі. Кожнаму совецкаму грамадзяніну прадастаўлена права прытрымлівацца любой рэлігіі, пераходзіць з адной рэлігіі ў другую, праводзіць прадпісваемыя культам цэрамоніі і абрады, таксама як і права не прытрымлівацца ніякай рэлігіі—г. зн. быць атэістам.

Сярод палітычных свабод совецкіх грамадзян трэба назваць, перш за ўсё, іх выбарчыя правы. Выбары дэпутатаў ва ўсе органы дзяржаўнай улады—ад Вярхоўнага Совета СССР і Вярхоўных Советаў саюзных рэспублік да сельскіх і пасялковых Советаў дэпутатаў працоўных—праводзяцца на аснове ўсеагульнага, роўнага і прамога выбарчага права пры тайным галасаванні. У СССР мае месца сапраўдная ўсеагульнасць выбараў: якія-б там ні было прамыя ці ўскосныя выбарчыя цэнзы адсутнічаюць. Усе грамадзяне, у тым ліку і ваенныя, якія дасягнулі 18 год, за выключэннем страціўшых розум і пазбаўленых выбарчых правоў па суду, маюць права выбіраць і быць выбранымі. Пры гэтым функцыі совецкіх выбаршчыкаў не абмяжоўваюцца адным толькі выбраннем дэпутатаў. Совецкая Канстытуцыя ў адрозненне ад канстытуцый іншых краін замацоўвае за выбаршчыкамі глыбока дэмакратычнае права адклікання дэпутатаў, якое дазваляе ім ажыццяўляць штодзённы кантроль за дзейнасцю асобных дэпутатаў і советаў у цэлым. Кожны дэпутат абавязан рабіць справаздачу перад выбаршчыкамі аб сваёй рабоце і аб рабоце совета, да састава якога ён належыць, і можа быць у любы час адклікан паводле рашэння большасці выбаршчыкаў ва ўстаноўленым законам парадку. У адпаведнасці з інтарэсамі працоўных і ў мэтах умацавання соцыялістычнага ладу совецкім грамадзянам гарантыруюцца законам свабода слова, друку, сходаў і мітынгаў, вулічных шэстваў і дэманстрацый. Гэтыя правы забяспечваюцца прадастаўленнем працоўным і іх арганізацыям неабходных матэрыяльных умоў—друкарань, запасаў паперы, грамадскіх будынкаў, сродкаў сувязі і т. п.

Велізарную ролю адыгрывае замацоўваемае Канстытуцыяй права аб'яднання ў грамадскія арганізацыі: прафесіянальныя, кааператыўныя, моладзі, спартыўныя і абаронныя, у культурныя, тэхнічныя і навуковыя таварыствы.

Найбольш актыўныя і свядомыя грамадзяне з радоў рабочага класа і іншых слаёў працоўных яднаюцца ва Ўсесаюзную комуністычную партыю (большэвікоў). ВКП(б) з'яўляецца перадавым атрадам працоўных у іх барацьбе за ўмацаванне і развіццё соцыялістычнага ладу, за незалежнасць Совецкай радзімы і прадстаўляе кіруючае ядро ўсіх грамадскіх і дзяржаўных арганізацый.

Роля, якую адыгрываюць у нашай дзяржаве грамадскія арганізацыі, падкрэсліваецца яшчэ і тым, што за імі забяспечана права выстаўлення кандыдатаў пры выбарах органаў улады — Советаў дэпутатаў працоўных.

Совецкая Канстытуцыя гарантыруе асабістую недатыкальнасць. Ніхто не можа быць падвергнут арышту, інакш як па пастанове суда або з санкцыі пракурора. Разгляд спраў ва ўсіх судах СССР носіць адкрыты характар (за выключэннем пэўных катэгорый спраў, прадугледжаных законам), абвінавачваемаму забяспечана права на абарону. Закон ахоўвае таксама недатыкальнасць жылля грамадзян і тайну перапіскі.

У Совецкай Канстытуцыі зафіксіравана таксама права прытулку. Гэтае права дзяржава прадастаўляе пэўным катэгорыям іншакраінных грамадзян, якія праследуюцца за абарону інтарэсаў працоўных, нацыянальна-вызваленчую барацьбу або за навуковую дзейнасць. Антыфашыст, вучоны, патрыёт заняволенай краіны—мае ўсе падставы разлічваць на гасціннасць Совецкай дзяржавы. Але рэакцыянер, які хаваецца ад дэмакратычнай улады, ад народнага суда, не можа, вядома, карыстацца правам прытулку ў СССР.

Дзяржава можа працвітаць толькі ў тым выпадку, калі грамадзяне выконваюць законы добраахвотна, калі яны лічаць захаванне законнасці сваім маральным абавязкам. Совецкая палітычная сістэма моцная агульнасцю дзяржаўных і асабістых інтарэсаў. Яна накладае на сваіх грамадзян, як адзін з важнейшых абавязкаў, захаванне Канстытуцыі і выкананне законаў. Роля і значэнне гэтага палажэння Канстытуцыі асабліва ўзраслі ў напружаных умовах ваеннага часу. Іменна вайна патрабуе павышанай увагі да кожнага закона, указа, пастановы ўрада, патрабуе максімальнай чоткасці, аператыўнасці ў выкананні ўсіх мерапрыемстваў урада і яго органаў.

Ніякае законадаўства, як-бы шматгранна яно ні было, не можа ахапіць усе без выключэння бакі грамадскіх адносін. Ды ў гэтым і няма неабходнасці. Багацце і разнастайнасць совецкага грамадскага жыцця, размах самадзейнасці прыводзяць да таго, што ў СССР значная частка адносін паміж грамадзянамі і дзяржавай рэгламентыруецца не юрыдычнымі нормамі, якія ўстанаўляюцца і зацвярджаюцца дзяржавай, а нормамі соцыялістычнай маралі. Кожны совецкі грамадзянін абавязан, як аб гэтым запісана ў Канстытуцыі, чэсна адносіцца да свайго грамадскага, грамадзянскага абавязку, паважаць правілы соцыялістычных навядзін. Вайна паказала несумненны рост пачуцця грамадзянскага абавязку совецкіх людзей. «Ратазеяў і разгільдзяяў, пазбаўленых пачуцця грамадзянскага абавязку,—адзначаў таварыш Сталін яшчэ ў 1942 годзе,— становіцца ў тылу ўсё менш і менш. Арганізаваных і дысцыплінаваных людзей, поўных пачуцця грамадзянскага абавязку, становіцца ўсё больш і больш».

Асновай совецкага ладу, эканамічнай базай яго абараназдольнасці, крыніцай багацця і магутнасці соцыялістычнай дзяржавы, заможнага і культурнага жыцця народа з'яўляецца грамадская соцыялістычная ўласнасць. Яна мае або форму дзяржаўнай уласнасці, або форму кааператыўнай уласнасці. Дзяржаўная ўласнасць усяго народа (усенародны здабытак), якая прадстаўляе асноўныя камандныя вышыні эканомікі, ёсць вышэйшая форма соцыялістычнай уласнасці. Дзяржаўную ўласнасць складаюць, перш за ўсё, зямля і яе нетры, лясы і воды, заводы і фабрыкі, шахты і руднікі, чыгуначны, водны і паветраны транспарт, банкі, сродкі сувязі, арганізаваныя дзяржавай буйныя сельскагаспадарчыя прадпрыемствы (соўгасы, машынна-трактарныя станцыі і т. п.).

Кааператыўная ўласнасць, будучы таксама грамадскай, соцыялістычнай уласнасцю, прадстаўляе з сябе іншую яе форму. (У большасці саюзных рэспублік, дзе ў аснове сельскай гаспадаркі ляжыць калгасны лад, гэтую форму соцыялістычнай уласнасці складае кааператыўна-калгасная ўласнасць). Уласнікам выступае ўжо не дзяржава, не ўсенародны калектыў у цэлым, а асобнае кааператыўнае аб'яднанне. Аб'ектамі кааператыўнай уласнасці з'яўляюцца, перш за ўсё, грамадскія прадпрыемствы гэтых арганізацый з іх жывым і мёртвым інвентаром, прадукцыя, якая вырабляецца гэтымі арганізацыямі, іх грамадскія пабудовы. Гістарычны закон ад 7 жніўня 1932 г., аб'яўляючы грамадскую ўласнасць свяшчэннай і недатыкальнай асновай совецкага ладу, устанаўляе суровую крымінальную адказнасць за яе раскраданне. Асобы, якія робяць замах на грамадскую ўласнасць, з'яўляюцца ворагамі народа. Совецкая Канстытуцыя абавязвае кожнага грамадзяніна СССР берагчы і ўмацоўваць грамадскую, соцыялістычную ўласнасць, як зяніцу вока. Гутарка пры гэтым ідзе не толькі аб ахове соцыялістычнага дабра ад усякага роду раскрадальнікаў або ад стыхійных няшчасцяў, але і аб барацьбе за памнажэнне, развіццё і ўдасканаленне саміх аб'ектаў грамадскай уласнасці.

Самае святое пачуццё чалавека, грамадзяніна, — гэта любоў да Радзімы. Патрыятызм працоўнага народа, які стаў на абарону сваёй Айчыны, яе свабоды і незалежнасці, можа тварыць і творыць, як паказала цяперашняя вайна, сапраўдныя цуды. Згодна Совецкай Канстытуцыі воінскі абавязак з'яўляецца законам; воінская служба ў Чырвонай Арміі — ганаровы абавязак совецкіх грамадзян. Абарона Айчыны ёсць свяшчэнны абавязак кожнага совецкага грамадзяніна. Здрада Радзіме: парушэнне прысягі, пераход на бок ворага, нанясенне страт ваеннай магутнасці дзяржавы, шпіянаж— караюцца па ўсёй строгасці закона, як самае цяжкае злачынства. Усе совецкія грамадзяне мужчынскага полу без адрознення расы, нацыянальнасці, веравызнання, адукацыйнага цэнза, соцыяльнага паходжання і становішча адбываюць воінскі абавязак у саставе нашых узброеных сіл. Да ваеннай службы прыцягваюцца і жанчыны, якія маюць медыцынскую, ветэрынарную і спецыяльную тэхнічную падрыхтоўку. Чэснасць і храбрасць, дысцыплінаванасць і пільнасць, уменне строга захоўваць ваенную і дзяржаўную тайну і ўсямерна берагчы ваенную і народную маёмасць, добрасумленнае вывучэнне ваеннай справы, адданасць да апошняга дыхання свайму народу — такія якасці совецкага воіна, правераныя ў вялікай барацьбе Совецкага Саюза супроць гітлераўскай Германіі, якая вераломна напала на нашу Радзіму.

Удзел народа ў абароне Айчыны не вычэрпваецца ваеннай службай у радах Чырвонай Арміі і Ваенна-Марского Флота. Магутны ўздым партызанскага руху ў тылу ворага з першых-жа дзён вайны паказаў, што на абарону сваёй краіны паўстаў літаральна ўвесь народ. Народнае апалчэнне, знішчальныя батальёны, усеагульны ўдзел насельніцтва ў мясцовай процілаветранай абароне; самаадданая праца рабочых, сялян, інтэлігенцыі, якія выконваюць абаронныя заданні ў прамысловасці, сельскай гаспадарцы, на транспарце; пільнасць, якая выражаецца ў своечасовым выкрыцці варожай агентуры, — такія разнастайныя формы ўдзелу народа ў вайне.

Вайна паказала сілу патрыятычнага адзінства і дружбы народаў СССР. Азербайджанская нацыянальная Чырвонасцяжная дывізія двойчы ўдастоілася падзякі Вярхоўнага Галоўнакамандуючага за вызваленне рускага горада Таганрога і за вызваленне ўкраінскага горада Мелітопаля. Звыш ста пяцідзесяці тысяч беларусоў пры дапамозе партызан перайшлі з акупіраванай Беларусі праз лінію фронта, каб уліцца ў рады Чырвонай Арміі. Гераіня літоўскага народа, партызанка Марыя Мельнікайтэ мужна перанесла нечалавечыя катаванні і перад смерцю заявіла фашысцкім катам: «Я змагалася і паміраю за Совецкую Літву! А за што вы тут змагаецеся, нямецкія псы?» Сярод воінаў — Герояў Совецкага Саюза, фарсіраваўшых Днепр, — чатыры сыны латышскага народа. Тысячы эстонцаў, латышоў і літоўцаў узнагароджаны ордэнамі і медалямі за доблесць і мужнасць, праяўленыя ў барацьбе з германскім фашызмам.

Гістарычныя рашэнні X сесіі Вярхоўнага Совета СССР прадаставілі саюзным рэспублікам права стварэння сваіх вайсковых фарміраванняў і народных камісарыятаў абароны. Гэта — яркае сведчанне ўмацавання баявога садружаства народаў СССР, велізарнага ўзмацнення абароннай магутнасці Совецкага Саюза ў цэлым і асобных саюзных рэспублік.

* * *

Недалёк шчаслівы дзень поўнага разгрому ворага, дзень канчатковай перамогі над нямецка-фашысцкімі захопнікамі. Чырвоная Армія, якою кіруе вялікі Сталін, апіраючыся на магутнае падтрыманне шматмільённага совецкага народа, з чэсцю выканае гэтую вялікую гістарычную задачу.

Н. КУПРЫЦ,
кандыдат юрыдычных навук.

НА ФРАНТАХ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ

1. У Германіі

Па дарогах Германіі няспынным патокам рухаюцца савецкія аўтамашыны, пягачы і танкі; ідуць калоны пяхоты, і на кожным перакрыжаванні паказчыкі: «На Берлін».

Вось ідуць стралкі, якія вяртаюцца з шпіталя ў родную Сталінградскую часць. Яны зрабілі свой баявы паход ад Волгі да нямецкай Сілезіі. Насустрач ім рухаецца суцэльны людскі паток. Гэта ідуць рускія, украінцы, беларусы, вызваленыя Чырвонай Арміяй з фашысцкага рабства.

Аб'язджаючы Сілезію, Памеранію, Брандэнбургскую правінцыю, я чуў многа горкіх расказаў. Ніколі не забуду пра сустрэчу з арлоўскім трактарыстам — Пятром Савельевічам Чарнаусавым і польскім машыністам з Радома — Юзефам Квалінскім. Сустрэча адбылася на лясной паляне каля мястэчка Чаухвальдэ, дзе нам паказвалі апорны пункт нямецкай абароны. Калі мы агледзелі жалезабетонныя доты, рвы, траншэі, платы з калючага дроту, наш спадарожнік капітан Сергееў накіраваўся да чорнай шчыліны, зіяючай у схіле ўзгорка.

— Тут уваход у падзямелле, — сказаў капітан і, праціснуўшыся за баявы шчыт, скрыўся, нібы праваліўшыся скрозь зямлю.

Мы паследвалі за ім. Цэлых паўчаса спускаліся па жалезнай вінтавой лесніцы, кудысьці ў бяздонне. Потым аказаліся ў велізарным зале. Гэта быў адзін з цэхаў ваеннага завода.

Цэх будаваўся некалькі год. Раней тут працавалі розныя нямецкія катаржнікі, а затым гітлераўцы прывезлі сюды тысячы рознапляменных рабоў. У 1943 годзе цэх быў здан у эксплаатацыю. Тых, хто будаваў яго, вывезлі невядома куды. На іх месца прыгналі новых нявольнікаў.

Чарнаусава і Квалінскага мы спаткалі ля выхаду да лесніцы, якая падымалася на паверхню зямлі. Яны сталі ў нерашучасці, нібы не верылі, што могуць выйсці на волю. Затым асцярожна, падтрымліваючы адзін аднаго, пачалі крочыць па ступеньках. Убачыўшы блакітную палоску двярэй, яны спыніліся, ледзь пераводзячы дыханне ад хвалявання. А потым пабеглі, выскачылі на паляну і ў вялікім захапленні закрычалі:

— Сонца!

Яны мітусіліся па паляне, плакалі слязьмі радасці, гэтыя нявольнікі, якія два годы не бачылі сонца, неба, не дыхалі вольным паветрам.

Гітлераўскія вылюдкі бязлітасна эксплаатавалі сваіх нявольнікаў. Эксплаатавалі ўсюды, не толькі на фабрыках і заводах. Кожны немец меў раба. Немцы перасталі працаваць, выконваючы толькі ролю распарадчыкаў. На гэтай страшнай эксплаатацыі трымаўся гітлераўскі рэжым.

Ідзем па вуліцах горада Лізертц. Гэта звычайны, павятогага тыпу нямецкі гарадок. Вуліцы вузкія, крывыя. Большасць дамоў падобны адзін на аднаго сваёй шэрай аднастайнасцю. Яны ўшчыльную лепяцца адзін да другога. Тут цёмна і цесна.

У нядаўным мінулым Лізертц лічыўся захалусным мястэчкам піўнушак, крамак, прытонаў. За час вайны рукамі іншакраінных рабочых у горадзе адбудаваны заводы фільтраў, газагенератарных рухавікоў, радыёапаратуры, фабрыка камбінаваных кармоў, механічны млын. Гэтыя прадпрыемствы мы разглядалі з работнікам камендатуры горада капітанам Свірыдавым. Ён папярэдзіў нас:

— Не думайце, што гэта — нямецкае. Усё пабудавана чужымі рукамі, зроблена з чужога метала.

Сапраўды, на млыне мы ўбачылі наша абсталяванне, на радыёзаводзе мінскія станкі, на заводзе газагенератараў — савецкі электраматор. Падобнае мы бачылі на фабрыках і заводах у гарадах Шверын, Бунцлау, Грунберг. Пад Цыліхау ёсць аўтарамонтны завод. Тут усе станкі савецкія. Прапавалі на іх савецкія людзі.

У дамах бюргераў мы бачылі рускія радыёпрыёмнікі, швейныя машыны, самавары, футры. У доме мэблеўшчыка Адольфа Вельне мы знайшлі тульскае паляўнічае ружжо, швейную машыну падольскага завода, тры каверкотавыя касцюмы калінінскай швейнай фабрыкі ім. Валадарскага, шкатулкі работ мастакоў Палеха. Дух грабяжу так уеўся ў немцаў, што яны не ўпускаюць выпадку аграбіць нават сваіх суайчыннікаў. У камендатуру горада Лізертц з'явіўся са скаргай крамнік Фрыдрых Крушэль.

— Пан камендант, абараніце мяне ад бандытаў, — прасіў ён,—суседзі Вайсерт і Кацмоль, хай будуць яны пракляты, укралі з майго магазіна ўсю мануфактуру.

Потым высветлілася, што Крушэль трымаў табачную краму, а мануфактуру ўкраў у суседнім магазіне, уласнік якога ўцёк. Другі лавачнік, Плешберт, паскардзіўся, што ў яго нейкі Рулонд Клецыш сцягнуў шкатулку з грашыма. Расследванне паказала, што яны разам кралі грошы з сундукоў суседзяў, калі тыя хаваліся ў падвалах у часе вулічных баёў.

Мы пераправіліся на левы бераг Одэра, і праз поўгадзіны перад намі раскінуўся горад Грунберг. Ён размешчан на вузле шасейных дарог і чыгуначных магістралей, якія звязваюць Сілезію з Брандэнбургам, Памераніяй і Саксоніяй. Грунберг — цэнтр абшырнага земляробчага раёна. Да вайны яго насельніцтва складала крыху больш 50.000 чалавек. Але пасля таго, як немцы акупіравалі Аўстрыю, Чэхаславакію, Францыю і другія краіны Еўропы, ён разросся. Выраслі карпусы новых заводаў і фабрык. Прадпрыемствы будаваліся рукамі рабоў. За лік прытоку іншакраінных рабочых насельніцтва горада павялічылася да 100.000 чалавек.

Лінія фронта падышла да Грунберга нечакана-нягадана — настолькі імклівым было наступленне Чырвонай Арміі. Масты і электрастанцыі былі замініраваны, але ўзарваць іх гітлераўцы не змаглі. Кінуўшы ўсё, яны адступілі.

Зараз фронт адсунуўся далёка на захад.

В. ШЫЛКІН.

1-ы Украінскі фронт.
7 красавіка. (Спец. кар. ТАСС).

2. У раёне Вены

Баі за Вену пачаліся яшчэ ля берагоў возера Балатон. Там немцы кінулі ў бой 11 танкавых дывізій, сярод якіх больш палавіны эсэсаўскіх. Ля Балатона савецкія часці спынілі наступленне нямецкіх войск, а затым самі перайшлі ў наступленне і разграмілі танкавую групіроўку немцаў. У гэтых і наступных баях было знішчана многа варожай пяхоты. Увесь 200-кіламетравы шлях ад Балатона да Вены ўсеян падбітай і спаленай нямецкай тэхнікай.

Не гледзячы на велізарныя страты, праціўнік прадаўжае аказваць нашым войскам упорнае супраціўленне, кідае танкавыя групы ў контратакі.

На подступах да Вены і ля самых сцен горада нашым войскам прыйшлося сутыкнуцца з густой сеткай абаронных збудаванняў і велізарнай колькасцю агнявых сродкаў. У кожным сяле і горадзе вуліцы перагараджаліся барыкадамі з векавых дрэў. Праціўнік па-ранейшаму ўзрывае масты, віадукі, якіх асабліва многа пад Венай. Дзе-ні-дзе гэта яму ўдаецца, але многія масты выратаваны нашымі рухомымі групамі.

Сур'ёзная перашкода да Венскай даліны — гэта ўмацаваны раён, які пачынаецца адразу-ж за пагранічнай будкай на венскім шасе. Калючы дрот спіраллю і на коллях, рады траншэй, за імі глыбокія процітанкавыя рвы, зноў траншэі. Па баках дарогі — бетаніраваныя кулямётныя гнёзды, калпакі, доты. На пад'ездах ля ўзарваных мастоў — танкавыя лавушкі.

Нейштадскі канал, рака, якія знаходзяцца на бліжніх подступах да горада, таксама перагараджалі шлях нашым наступаючым войскам.

Два з лішнім дні стралкі-гвардзейцы ва ўзаемадзеянні з танкістамі, артылерыстамі, гвардзейскімі цяжкімі мінамётамі вялі наступальныя баі на вузкім участку Венскай даліны. У выніку жорсткай бітвы Венская даліна стала для немцаў далінай смерці. Дзесяткі тысяч трупаў гітлераўцаў, велізарная колькасць падбітай і спаленай тэхнікі ворага асталіся на полі бою. Усюды пачарнеўшыя шкілеты танкаў і бронетранспарцёраў, аўтамашын і паводак.

Венская даліна асталася ззаду. Заняўшы Унтэр Лаа, Обер Лаа і другія населеныя пункты, якія зрасліся з горадам і прадстаўляюць ускраіну сталіцы Аўстрыі, нашы войскі завязалі баі на вуліцах паўднёвай часткі гэтага велізарнага горада. Характар гэтых баёў у многім падобны на баі за Белград і Будапешт. Вена знаходзіцца, як і Будапешт, на Дунаі. Нашы воіны, якія накапілі сур'ёзны вопыт баёў у вялікіх гарадах, громяць гітлераўцаў і на бліжніх подступах Вены. Савецкія штурмавыя групы блакіруюць асобныя дамы, якія немцы ператварылі ў апорныя пункты, і крок за крокам прасоўваюцца ўперад, наносячы праціўніку вялікія страты.

Часці Чырвонай Арміі наступаюць на Вену не толькі з паўднёвага ўсхода, дзе, дарэчы сказаць, знаходзяцца асноўныя заводскія кварталы горада. Заняўшы вузел дарог Бадэн, нашы падраздзяленні пайшлі па адгор'ях Усходніх Альп, якія спускаюцца да паўднёва-заходняй і заходняй ускраін Вены. Тут былі заняты Прэсбаум і рад другіх населеных пунктаў. Такім чынам, аказалася перарэзанай аўтастрада Вена — Лінц. Сёння нашы войскі выйшлі да Дуная на паўночным захадзе ад Вены. Гэта дало магчымасць пачаць наступленне на горад з паўднёвага ўсхода. У гэтым раёне прасоўванне нашых войск таксама звязана з вялікімі цяжкасцямі, паколькі ім прыходзіцца весці баі ў горна-лясістай мясцовасці. Дарогі, уздоўж якіх ідуць баі, мініраваны, перагароджаны заваламі, шматлікімі ручаямі і рачулкамі.

У палясе горнага масіва нашы воіны праяўляюць выключны гераізм і знаходлівасць. Там, дзе вораг аказвае асабліва моцнае супраціўленне, групы аўтаматчыкаў горнымі сцежкамі абходзяць пазіцыі праціўніка, пранікаюць у тыл немцаў, знішчаюць гарнізоны, захапляюць тэхніку, выратоўваюць ад узрываў масты.

У сувязі з пачатымі баямі ў прадмесцях і ў паўднёвай частцы Вены ў горадзе панує поўная разгубленасць. Перабежчыкі расказваюць, што падвоз прадуктаў харчавання спынен. Жанчыны суткамі прастойваюць у чарзе і, не атрымаўшы нават галоднай нормы, патрабуюць хлеба.

П. МАКРУШЭНКА.

3-ці Украінскі фронт,
7 красавіка. (Спец. кар. ТАСС).

Адказ Турэцкага Урада на заяву Савецкага Урада аб дэнансацыі турэцка-савецкага дагавора

АНКАРА, 8 красавіка. (ТАСС). Анаталійскае агенцтва перадае, што ў адказ на дэнансацыю Савецкім Саюзам турэцка-савецкага дагавора ад 17 снежня 1925 года Турэцкі Урад «давёў да ведама Савецкага Урада ў форме дэкларацыі, уручанай міністрам замежных спраў Хасан Сака 4 красавіка 1945 года Савецкаму Паслу ў Турцыі Вінаградаву аб тым, што Турэцкі Урад заўсёды жадаў падтрымліваць і ўмацоўваць адносіны шчырай дружбы і добрасуседства, звязваючыя з даўніх часоў Турцыю і СССР, што ён жадае падкрэсліць, якое значэнне ён надаваў дагавору ад 17 снежня 1925 года, аказаўшаму значныя паслугі справе турэцка-савецкай дружбы, і што ён прыняў пад увагу жаданне Савецкага Урада дэнансіраваць гэты дагавор. У адпаведнасці з прапановай Савецкага Урада замяніць дагавор, тэрмін якога канчаецца, другім дагаворам, больш адпавядаючым цяперашнім інтарэсам абодвух старон і маючым у сабе сур'ёзныя палепшанні, Турэцкі Урад пdescribed...

Водгукі на дэнансацыю савецка-японскага пакта аб нейтралітэце

НЬЮ-ЙОРК, 6 красавіка. (ТАСС). Ранішнія газеты апублікавалі паведамленне аб дэнансацыі савецка-японскага пакта пад буйнейшымі загалоўкамі праз усю першую старонку.

«Нью-Йорк таймс» і «Нью-Йорк геральд трыбюн» каментыруюць заяву Савецкага Саюза ў перадавых артыкулах, а таксама публікуюць паведамленне некалькіх карэспандэнтаў з Вашынгтона і Лондана, у якіх змешчана многа меркаванняў і тлумачэнняў адносна магчымага развіцця падзей на Ціхім акіяне ў выніку дэнансацыі савецка-японскага пакта аб нейтралітэце.

ВАШЫНГТОН, 5 красавіка. (ТАСС). У адказ на просьбу прадстаўнікоў друку каментыраваць дэнансацыю Савецкім Саюзам савецка-японскага пакта аб нейтралітэце дзяржаўны дэпартамент заявіў: «Урад Злучаных Штатаў, вядома, вітае гэтую падзею».

НЬЮ-ЙОРК, 5 красавіка. (ТАСС). Каментыруючы дэнансацыю Савецкім Саюзам пакта аб нейтралітэце з Японіяй, Старшыня сенацкай камісіі па замежных справах Канэлі заявіў: «Я з задавальненнем даведаўся, што Савецкі Саюз дэнансіраваў дагавор аб нейтралітэце з Японіяй. Заява Савецкага Саюза паставіла пытанне ў ясным і пераканаўчым святле. Паколькі Японія дапамагае Германіі, якая зрабіла неапраўданы напад на Расію і вядзе вайну супроць Англіі і Злучаных Штатаў, што з'яўляюцца саюзнікамі Расіі, нельга ўявіць сабе, каб пакт быў аднаўлен. Японія зрабіла немагчымым прадаўжэнне Пагаднення».

Адказваючы на пытанні прадстаўнікоў друку, Канэлі заявіў, што дэнансацыя Савецкім Саюзам пакта з Японіяй садзейнічае поспеху канферэнцыі ў Сан-Франциска.

Як перадае агенцтва Асошыэйтэд Прэс, лідэр дэмакратаў сенатар Берклі заявіў, што крок Савецкага Саюза выклікае задавальненне.

ЛОНДАН, 5 красавіка. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае ў аглядзе, што ствараецца ўражанне, што адстаўка японскага ўрада і паследваўшая за ёю неўзабаве заява Савецкага ўрада не з'яўляюцца простым супадзеннем.

ПАРЫЖ, 6 красавіка. (ТАСС). Агенцтва АФІ перадае, што парыжскія газеты адводзяць значнае месца паведамленню аб дэнансацыі руска-японскага пакта аб нейтралітэце.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ДЗЯРЖАЎНАГА ДЭПАРТАМЕНТА ЗША АБ УДЗЕЛЕ ЮГАСЛАВІІ Ў КАНФЕРЭНЦЫІ Ў САН-ФРАНЦЫСКА

ВАШЫНГТОН, 7 красавіка. (ТАСС). Дзяржаўны дэпартамент ЗША паведаміў аб афіцыяльнай згодзе югаслаўскага ўрада ўдзельнічаць у рабоце Канферэнцыі ў Сан-Франциска. Югаслаўскую дэлегацыю ўзначаліць Шубашыч.

Да гэтага часу 44 краіны прынялі запрашэнне ўдзельнічаць у работах Канферэнцыі ў Сан-Франциска.

АДСТАЎКА ФІНСКАГА ЎРАДА

ХЕЛЬСІНКІ, 9 красавіка. (ТАСС). Сёння фінскі прэм'ер-міністр Пасіківі ўручыў прэзідэнту заяву аб адстаўцы кабінета. Прэзідэнт папрасіў членаў урада аставацца на сваіх пастах да сфарміравання новага ўрада.

НАЗНАЧЭННЕ ТОГО МІНІСТРАМ ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ У КАБІНЕЦЕ СУДЗУКІ

ТОКІО, 9 красавіка. (ТАСС). Як перадае агенцтва Домей Цусін, японскае інфармацыйнае бюро аб'явіла аб назначэнні Сігенеры Того міністрам замежных спраў і па сумяшчэнню міністрам па справах Усходняй Азіі.

АДСТАЎКА ЎРАДА ПЛАСТЫРАСА

ЛОНДАН, 8 красавіка. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае з Афін, што Урад Пластыраса падаў у адстаўку. Рэгент звярнуўся да камандуючага грэчаскім ваенна-марскім флотам і кіраўніка марскога міністэрства адмірала Вулгарыса з просьбай сфарміраваць новы ўрад.

НОВЫ ГРЭЧАСКІ ЎРАД

АФІНЫ, 9 красавіка. (ТАСС). Як паведамляе Грэчаскае тэлеграфнае агенцтва, адмірал Вулгарыс сфарміраваў новы грэчаскі кабінет.

Агенцтва паведамляе, што новы кабінет учора вечарам прыняў прысягу.

РАСКРЫЦЦЁ ФАШЫСЦКАГА ЗАГАВОРУ ВА ФРАНЦЫІ

ЛОНДАН, 7 красавіка. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае з Парыжа, што там арыштаваны 72 чалавекі, у тым ліку загаворшчыкі, якія мелі на мэце адраджэнне «французскай народнай партыі» (фашысцкая партыя, якая ўзначальвалася французскім квіслінгам Жакам Дорыо). Загавор быў арганізован супрацоўнікамі і паслядоўнікамі Дорыо і Дарнана перад вызваленнем Францыі. Увесь канспіратыўны апарат быў [illegible] у ход, як толькі [illegible] у Францыю [illegible] Германію. Загаворшчыкі [illegible] падпольнага руху, якія стварыліся ў правінцыі і нават у Паўночнай Афрыцы, у прыватнасці ў раёне Орана (Алжыр).

Мэтай загаворшчыкаў з'яўлялася арганізацыя сабатажа і беспарадкаў.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў ЗАХОДНЯЙ ЕЎРОПЕ

ЛОНДАН, 8 красавіка. (ТАСС). У паведамленні штаба Вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца, што [illegible] саюзнікі ўступілі ў Мепен на рацэ Эмс. Крыху на поўдзень расшыраны плацдармы на [illegible] гэтай ракі ў раёне Ліпгена. На [illegible] ўсходзе ад Рэйне саюзныя занялі Хопстэн і прасунуліся на ўсход ад гэтага горада.

На поўдні ад Брэмена войскі саюзнікаў прайшлі [illegible].

Саюзнікі прасунуліся больш чым на 19 кілометраў на ўсходзе ад Везер [illegible] паблізу Міндэна. [illegible]

[illegible] у Хамельне. На поўдні [illegible]

На заходнім беразе Везера войскі саюзнікаў выйшлі на аўтамагістраль паблізу Лаўбаха. [illegible]

ЛОНДАН, 9 красавіка. (ТАСС). У паведамленні штаба Вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца, што [illegible] занялі 30 германскіх гарадоў і вёсак і [illegible] немцы аказваюць супраціўленне. Саюзнікі прасунуліся на ўсходзе ад Фрэрэна і на паўночным усходзе ад возера Дзюмер.

Паблізу Мюльхаузена немцы прадпрынялі контратаку пры падтрымцы 16 танкаў. Саюзнікі вывелі са строю 9 танкаў, забілі і ўзялі ў палон 500 чалавек, г. зн. 6,5 кілометра на паўднёвым захадзе ад Віцэнхаўзена.

На захадзе ад Мюльхаузена саюзнікі занялі Штрут. [illegible]

[illegible] Зіген поўнасцю ачышчан, [illegible] Зіг, у 2,5 мілі на захадзе ад Зігена.

[illegible]

ЛОНДАН, 9 красавіка. [illegible] Узята 200 палонных.

[illegible]

На ўсходзе ад Вюрцбурга саюзнікі ач[ысцілі] заходні бераг ракі Майн на ўчаст[ку] працяжэннем 19 кіламетраў.

На паўночным флангу Рурскага «мя[шка]» саюзнікі расшырылі сваё прадмо[ст]нае ўмацаванне на канале Рэйн-Гернэ.

НАЛЁТ АНГЛІЙСКАЙ АВІЯЦЫІ НА ГЕРМАНІЮ

ЛОНДАН, 9 красавіка. (ТАСС). Як перадае англійскае міністэрства інфармацыі, у ноч на 9 красавіка звыш 900 англійскіх бамбардыроўшчыкаў зрабілі налёт на верфі падводных лодак у Гамбургу і на за[вод] сінтэтычнага гаручага ў некалькіх мілях [на] захадзе ад Лейпцыга. Берлін таксама п[ád]вергся бамбардыроўцы.

ЗАБОЙСТВА ДЗІТРЫХА

РЫМ, 8 красавіка. (ТАСС). Як перадае рымскае радыё, начальнік германскай абароны Вены генерал-палкоўнік войск СС Дзітрых быў забіт 6 красавіка вечарам, крыху пазней 22 гадзін. Генерал Дзітрых забіт зробленымі ва ўпор сям'ю выстраламі з рэвальвера.

Паводле вестак, атрыманых з Швейцар[ыі], генерал Дзітрых забіт у той час, як на[кі]роўваўся на венскую радыёстанцыю, к[аб] зноў звярнуцца да насельніцтва аўстр[ый]скай сталіцы з заклікам «супраціўляц[ца] да апошніх сіл».

ЗАМЕЖНАЯ ХРОНІКА

У Сірыі сфарміраван новы ўрад.

* * *

У Тыране (Албанія) пачаўся працэс трох ваенных злачынцаў — былога «прэм'ера» Гако Коцыя, Джавіата Лесковіка і Бахры Омара. Ім прад'яўлена абвінавачанне ў актыўнай дапамозе акупантам у іх барацьбе супроць вызваленчага руху албанскага народа.

* * *

У Венгрыі закончыўся набор добраахвотнікаў у армію.

* * *

Канадскі ўрад згадзіўся абмяняцца асобаўпаўнаважанымі з Індыяй.

* * *

У Швецыі прызямлілася 7 нямецкіх самалётаў. Экіпажы самалётаў інтэрніраваны шведскімі ўладамі.

* * *

Выпушчаная ў Балгарыі «Пазыка свабоды» на 7 красавіка рэалізавана на суму 26.100 мільёнаў леў.

* * *

Дацкія патрыёты ўзарвалі ў Капенгагене машынабудаўнічы завод, які скарыстоўва[ў]ся немцамі. На заводскім складзе знішча[на] вялікая колькасць запасных частак для м[а]тораў падводных лодак.

* * *

На тэрыторыі былога гітлераўскага ка[н]цэнтрацыйнага лагера ў Прушкове (Пол[ь]шча) выяўлена вялікая колькасць кашто[ў]ных кніг, якія былі вывезены нямецкі[мі] акупантамі з Нацыянальнай і Універсітэ[ц]кай бібліятэк Варшавы. Кнігі вернуты б[і]бліятэкам.

* * *

У Варшаве адкрыта 10 спартыўных кл[у]баў, якія ядноўваюць галоўным чынам фу[т]больныя каманды. У бліжэйшы час у ста[лі]цы будуць адкрыты спартыўныя клубы л[ёг]кай атлетыкі, бокса, валейбола, плавання, грэблі. Адкрыццё клубаў будзе азнамен[а]вана 1 мая вялікай эстафетай.

(ТАСС).

Адказны рэдактар
В. САМУЦІН.

Сёння ў кінотэатрах:

Кінотэатр «Першы»
«НАШЭСЦЕ»
Пачатак сеансаў у 12, 14, 16, 18, 20, 22 гадз.

Кінотэатр «Беларусь»
«ЭДЫСОН»
Пачатак сеансаў у 12, 14, 16, 18, 20, 22 гадз.

Кінотэатр «Радзіма»
«МАЯ ЛЮБОЎ»
Пачатак сеансаў у 10, 11 г. 30 м., 13 г. 15 м., 14 г. 45 м., 16 г. 30 м., 18 г. 15 м.

Дзіцячы кінотэатр
«ПАДКІДЫШ»
Пачатак сеансаў у 10, 12, 14, 16 і 18 гадз.

Беларуская Дзяржаўная ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга Філармонія
у памяшканні Акруговага Дома Чырвонай Арміі
10 і 11 красавіка
ГАСТРОЛІ
Маскоўскага акрабатычнага ансамбля Цэнтральнага Дома культуры чыгуначнікаў
(у саставе 60 артыстаў).
Пачатак у 20 гадзін.
Білеты ў касе АДЧА з 14 гадзін.

Мінскаму аўтагеннаму заводу
ПАТРАБУЮЦЦА:
інжынер або тэхнік-будаўнік, галоўны бухгалтар, бухгалтар, рахункавод-касір, рабочыя-будаўнікі: цесляры, сталяры, штукатуры, кровельшчыкі, газазваршчыкі, машыністы, электраманцёры, слесары па рамонту, грузчыкі, чорнарабочыя.
ЗВЯРТАЦЦА ПА АДРАСУ: Магілеўскае шасе, 4-ты кілометр, да дырэкцыі завода.

Беларускаму дзяржаўнаму музею гісторыі вялікай Айчыннай вайны тэрмінова патрабуюцца:
фатографы для работы па дагаворах як у Мінску, так і ў іншых гарадах і раёнах БССР.
ЗВЯРТАЦЦА: Мінск, плошча Свабоды, 41.
Дырэкцыя.

З 5 ПА 15 КРАСАВІКА Ў ПАМЯШКАННІ БІБЛІЯТЭКІ ІМЕНІ ЛЕНІНА
(Чырвонаармейская вул.)
адкрыта выстаўка конкурсных праектаў
ЗАБУДОВЫ ЦЭНТРА ГОРАДА МІНСКА І ПЛАНІРОЎКІ ПАСЕЛІШЧАЎ КАЛГАСАЎ РУДЗЕНСКАГА РАЁНА.
Выстаўка адкрыта з 12 да 19 гадзін.
УВАХОД СВАБОДНЫ.

ПРОМКАМБІНАТ
прымае заказы на выраб з сыравіны заказчыка:
1. ЖАЛЕЗА-СКАБЯНЫЯ І БЛЯШАНЫЯ ВЫРАБЫ.
2. ВУЛКАНІЗАЦЫЮ ГУМЫ.
3. ПЕРАМОТКУ ЭЛЕКТРАМАТОРАЎ.
4. ВЫРАБ НОВЫХ ПІЛ І НАСЕЧКУ ЗУБ'ЯЎ СТАРЫХ ПІЛ.
5. БОЧАК І СКРЫНЯЎ.
6. ФІНСКАЙ СТРУЖКІ.
Адначасова прадаюцца прадметы шырспажыву:
ПРЫШЧЭПКІ ДЛЯ БЯЛІЗНЫ, ВЕШАЛКІ ДРАЎЛЯНЫЯ, ПЛЕЧЫКІ ДЛЯ ВОПРАТКІ, ЦВІКІ ШАВЕЦКІЯ ДРАЎЛЯНЫЯ, АКОННЫЯ ПЕРАПЛЕТЫ, ЛІНЕЙКІ КАНЦЫЛЯРСКІЯ, ЛЕЙКІ ЖАЛЕЗНЫЯ, ЛАПАТКІ ДЗІЦЯЧЫЯ ЖАЛЕЗНЫЯ.
Звяртацца па адрасу: г. Мінск, вул. Апанскага, д. 92, тэл. 2-63.
Дырэкцыя.

ДЗЯРЖАЎНАЯ ПАЗЫКА ТРЭЦЯЙ ПЯЦІГОДКІ

(выпуск трэцяга года)
БЯСПРОЙГРЫШНЫ ВЫПУСК

ДАВЕДАЧНАЯ ТАБЛІЦА

семнаццатага тыража выйгрышаў

Тыраж адбыўся 20 сакавіка 1945 г. у г. Маскве.

ВЫЙГРЫШЫ ВЫПАЛІ НА НАСТУПНЫЯ НУМАРЫ СЕРЫЙ І АБЛІГАЦЫЙ

№№ серый	№№ аблігацый	Размер выйгрыша ў рублях	№№ серый	№№ аблігацый	Размер выйгрыша ў рублях	№№ серый	№№ аблігацый	Размер выйгрыша ў рублях	№№ серый	№№ аблігацый	Размер выйгрыша ў рублях
80026	1—50	150	84595	1—50	200	89352	1—50	150	95081	1—50	150
80038	1—50	150	84627	21*)	500	89357	1—50	150	95125	31*)	500
80133	1—50	150	85078	1—50	150	89421	1—50	150	95205	12*)	500
80153	1—50	150	85116	25*)	500	89424	27*)	500	95223	1—50	200
80222	38*)	500	85130	1—50	200	89628	1—50	150	95333	20*)	500
80267	1—50	200	85140	24*)	500	89699	1—50	150	95706	41*)	500
80270	1—50	200	85192	1—50	150	89823	1—50	150	95856	1—50	200
80408	1—50	150	85230	1—50	200	89896	1—50	150	95887	1—50	150
80429	21*)	1.000	85250	1—50	150	90088	1—50	150	95921	03*)	500
80560	40*)	500	85298	1—50	150	90444	1—50	150	95936	1—50	150
80707	1—50	150	85317	1—50	150	90487	1—50	200	95961	32*)	1.000
80872	1—50	150	85330	35*)	1.000	90581	1—50	150	96004	1—50	150
80929	1—50	150	85356	1—50	150	90629	1—50	150	96015	1—50	200
80946	38*)	500	85377	1—50	200	90677	1—50	150	96060	02*)	500
81006	35*)	500	85466	21*)	500	90727	1—50	150	96067	1—50	200
81233	1—50	150	85559	1—50	200	90861	47*)	500	96302	33*)	500
81257	1—50	150	85614	20*)	500	90876	1—50	150	96395	1—50	150
81336	1—50	150	85691	1—50	150	91302	38*)	500	96421	1—50	150
81427	39*)	1.000	85722	30*)	500	91458	1—50	150	96567	1—50	150
81582	06*)	500	85771	1—50	150	91642	1—50	150	96765	1—50	150
81674	1—50	150	85853	1—50	150	91799	31*)	500	96767	1—50	150
82034	1—50	150	86228	1—50	150	91825	1—50	150	96816	1—50	150
82100	1—50	150	86297	33*)	1.000	91965	49*)	500	96936	1—50	150
82180	1—50	150	86300	1—50	150	92013	1—50	200	96975	1—50	150
82186	1—50	150	86331	1—50	150	92408	36*)	500	97017	1—50	150
82372	1—50	150	86387	1—50	150	92409	1—50	150	97108	13*)	500
82428	1—50	150	86430	1—50	150	92477	1—50	200	97135	1—50	200
82549	45*)	500	86449	1—50	150	92697	1—50	150	97326	05*)	500
82855	03*)	500	86471	33*)	500	92916	1—50	150	97329	1—50	150
82994	1—50	150	86735	42*)	500	93082	1—50	200	97391	1—50	150
83270	1—50	150	86819	1—50	150	93100	1—50	150	97647	05*)	3.000
83481	1—50	150	86923	1—50	150	93173	33*)	500	97915	1—50	150
83544	1—50	150	86945	37*)	500	93247	11*)	500	97968	1—50	150
83635	1—50	150	87194	36*)	500	93392	1—50	200	98047	1—50	150
83746	1—50	150	87584	1—50	150	93571	09*)	500	98222	1—50	150
83802	17*)	500	87828	36*)	500	93740	07*)	500	98262	1—50	200
83961	36*)	500	87848	1—50	200	93945	1—50	200	98379	1—50	150
84052	1—50	200	88167	38*)	500	93981	1—50	150	98417	29*)	500
84109	50*)	500	88553	01*)	500	93983	1—50	200	98432	1—50	200
84121	1—50	150	88588	1—50	150	94256	1—50	150	98869	47*)	500
84124	1—50	150	88704	21*)	500	94267	11*)	500	99207	1—50	150
84244	1—50	150	88852	1—50	150	94346	1—50	150	99696	1—50	150
84325	1—50	150	89076	1—50	150	94446	1—50	150	99699	1—50	150
84330	1—50	150	89183	1—50	150	94600	31*)	500	99744	1—50	200
84477	37*)	500	89260	05*)	500	94829	1—50	150	99817	1—50	150
84515	1—50	150	89290	31*)	500	94877	1—50	150	99919	1—50	150

*) На астатнія 49 нумароў аблігацый гэтай серыі выпалі выйгрышы па 150 рублёў.

АТ28190. АДРАС РЭДАКЦЫІ: г. Мінск, вул. Пушкіна, 55, 3-ці паверх. Тэлефоны: Адказнага рэдактара—149, Адказнага сакратара—150.